

PTUJ, 13. avgusta 1970

LETO XXIII., št. 31

CENA 0,60 DIN

GLASILO SOVJETISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

12. praznik občine Ptuj smo proslavili v Majšperku in na Jelovicah

Praznične in gostoljubne Haloze

Praznik občine Ptuj je za saj smo jim ta dan prinesli nami. Lepa sončna sobota, ki smo jo preživeli v Majšperku in na partizanskih Jelovicah, nam bo ostala v nezabavnem spominu. Stopali smo po poteh in haloških globacah, kjer je skopa haloška zemlja prepojena s krvjo, kjer je sovražnik določno spoznal, da smo hoteli obrnili in smo tudi obrnili sleheno tudi skoraj neprehodno globelo naše slovenske zemlje. Svet je oživel zgodovinska epopeja, spet so se srečali nekdanji preživeli sobori in spet so v haloških globacah zaregljale strojnice in puške — tokrat le kot ponazoritev spopada partizanov z nemškimi policisti... Gostoljubni prebivalci Haloz, katerih domačije so kot orlovska gnezda prilepljena na strma pobočja, so nas pričakali z razprtimi rokami...

Majšperk nas je v soboto zjutraj pričakal prazničen in okrašen z zastavami. Gosti so prihajali od blizu indaleč, z avtobusi, z osebnimi avtomobili, s kolesi, mopedi, z bližnjih gričev pa tudi po masnih llovnati zemljih, ki jo je dan prej razmejhal načelnik, 11 pa jih bo imelo status opazovalka. Vprasanje sodelovanja Južnega Vietnama se vedno ni rešeno in bo končen sklep sprejet na sa-

Najprej smo si ogledali Konusov obrat »Zaščita«, v

Po novi cesti v haloške bregače

Majšperku, zatem pa še tovarno volenih izdelkov, kjer je bilo za radovedne oči dovolj paše. Tovarniški delavci so nam demonstrirali proizvodnjo daleč naokrog znanih in cenjenih izdelkov te tovarne, ki je sočasno tudi v marsičem spremenila življenje ljudi na tem območju sicer siromašnih Haloz.

Ob pol desetih se je začela v kino dvorani svečana seja občinske skupščine Ptuj. Tu je v pomenu praznika ptujske občine spregovoril podpredsednik občinske skupščine Ptuj Tone Zagar, Franjo Rebernak, predsednik občinske skupščine Ptuj pa je podelil plakete ptujske občine nekaterim zaslужnim občanom — aktivistom in borcem NOB ter partizanskim materam z območja krajevnih skupnosti Majšperk, Plujska gora in Stoporec. Zlato plaketo občine Ptuj so podelili tudi Sergeju Kragherju, predsedniku skupščine SRS, ki je v času NOB kot takratni sekretar pokrajinškega komiteja KPS za Stajersko večkrat prihajal v Haloz in druge kraje v ptujski občini ter ima zato izredne zasluge za razvoj narodno osvobodilnega gibanja v ptujski občini. Na seji so izvolili tudi delegacije, ki so odnesle vence k bližnjim spominskim obeležjem NOB.

Po svečani seji je krenila proti Polucam dolga kolona svečanega zborja. Tu je bilo že pravo praznično vzdružje. Ob zvokih godbe na pihala so nam postregli s haloškim aperitivom: kruh z zaseko in čebulo ter po želji tudi svečan napitek s pridekom iz bližnjih haloških goric. Tu je pozdravil goste domaćin — republiški poslanec Viktor PISLAK, o spominih na težke čase iz NOB pa je spregovoril borec Anton KOLENKO. Napočil je najbolj svečan trenutek, ko je predsednik občinske skupščine Ptuj Franjo REBERNAK preziral otvoritveno vrvice na cesti, ki pelje iz Poluc na Jelovice. Zemeljska dela je v rekordnem času opravilo Gozdno gospodarstvo Maribor ob pomoči drugih delovnih organizacij.

Z zastavo in s spominskim vencem na čelu je krenila po vijugastih serpentinah nove ceste nekaj sto metrov dolga kolona, ki se je vila skozi

Tretje srečanje

Šefov neuvrščenih držav

8. septembra se bo začel v Lusaki, glavnem mestu Zambije, tretji sestanek šefov neuvrščenih držav.

Prvi sestanek je bil septembra 1961 v Beogradu, drugi pa oktobra 1964 v Kairu.

Inicijativa za ta, tretji sestanek se je pojavila pred tridesetimi meseci.

Področje neuvrščenosti se v svetu vedno bolj širi: na sestanku v Beogradu je bilo prisotnih 25 dežel, tri so bile opazovalke; sestanku v Kairu pa je prisostvovalo 47 dežel in 10 opazovalk. Vabilo v Lusako je bilo poslano 74 deželam in sicer trem iz Evrope, trinajstim iz Južne Amerike, sedemnajstim iz Azije in enainštiridesetim iz Afrike. Od 74 povabljenih dežel jih je 63 polnopravnih udeleženik, 11 pa jih bo imelo status opazovalca. Vprasanje sodelovanja Južnega Vietnama se vedno ni rešeno in bo končen sklep sprejet na sa-

mi konferenci. Nerešeno je tudi vprašanje sodelovanja Kambodže.

Pred kratkim je bilo v glavnem mestu Zambije zasedanje pripravljalnega komiteja šestnajstih neuvrščenih dežel, katerega najvažnejša naloga je bila obravnavanje zaključnih dokumentov, ki jih bo izdelala konferenca šefov. Ob tej priložnosti je prišel na dan predlog o pravni deklaraciji o miru in mednarodnem sodelovanju ter več resolucij o raznih problemih v mednarodnem življenju.

Neuvrščene dežele že poleg desetletje nastopajo v mednarodnih odnosih. Politična akcija teh dežel je zasnovana na načelu, da je mir bistven predpogoj za ohranitev neodvisnosti narodov in za uresničitev družbenega predka.

MG

skoraj pragozdnata območja tega dela Haloz. Za nekatere udeležence tega, če ga smem tako imenovati — partizanskega pohoda, je bila več kot enourna hoja po hribih, kjer si se lahko v koleno ugriznil — precej utrudljiva. Kolona je kmalu dobila večje in manjše skupine, ki so si v potu vročega poletnega dne uitirale pot na vrh partizanskih Jelovic. Suknje in srajce so bile kaj kmalu odvečne prtljaga, mnogi »ravninci« pa so potarnili: »V teh bregačah pa je zares trnovo življenje.«

Prišli smo do prvih samotnih domačij. Z majhnih ekenc, ki so nemo zrila globočko spodaj v dolino, so naz pozdravile rože in majhne zastavice. Domačini so nas pozdravljali s prijaznim: »Dober dan. V blatenem klancu smo srečali kravjo vprego, ki je počasi drsela v dolino. Jelovice so bile še daleč pred nami, vendar smo prispevali na ta partizanski vrh. Oko nam je seglo daleč naokrog. Lepota haloške zemlje, ki je preklepo skopa in trda, se nam je vlinila v spomin. Ta dan je bila praznična. Borne, s slamo krite hišice, katerih ostrešje je v nemalo primerih kazalo rebra in zob časa, so slavile spomin na NOB pa tudi na naše obljube, da jim bo nekoč lepše. Nova cesta je k temu prvi prispevek.«

Od tu dalje predajam besedilo sodelavcu Danilu Utencarju, ki se je pripeljal pod sam vrh partizanskih Jelovic z »ekspres« mopedom.

Ni bilo vetera, da bi plapale zastave, le haloški vrhovi so odsevali v opoldanskem soncu, iz zvočnikov so odmevale borbene pesmi, ljudje pa so rinnili proti Jelovicam od vseh strani, mladi in starci. Krepki stiski rok starejših bojevnikov, tu in tam pa je proti Domači gori zadobil vesel vrisk.

Domači otroci so nekaj časa s strani opazovali prihajajoči (Nadaljevanje na 2. strani)

Vreme

do nedelje, 23. avgusta
1970.

Poletna luna bo v pondeljek, 17. avgusta, ob 4.15.

Napoved: spremenljivo vreme bo. Od četrtek, 13. avgusta, do sobote, 15. avgusta, bo delno sončno in vroče do 27 stopinj Celzija. Okrog nedelje, 16. avgusta, bodo ponovno nastopile nevihite z izdatnimi plohami. Se vedno bo nevarnost neurja in toče. Izboljšanje vremena bo nastopilo nekako 21. avgusta. Bo še lepo in vroče.

Alojz Čestnik

Praznične in gostoljubne Haloze

(Nadaljevanje s 1. strani) jajočo množico, sramežljivost pa je kaj hitro minila, pa kako tudi ne bi? Ljudje so prihajali v veselju in miru in če je bil kdo bolj pre-

ljanje s slavnostnega odra, mimogrede povedano v vojaški uniformi, saj je bil polikomisar haloške mobilizacijske čete, je najavil kulturni program, ki je izvenel

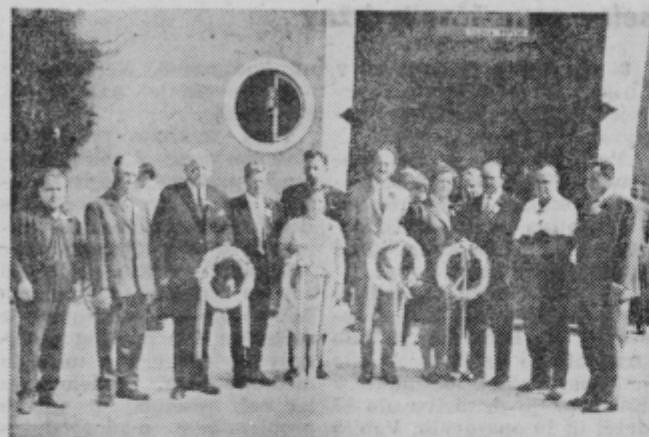
odreda, ki je uničila nemško policijsko patruljo, lovci pa so izstrelili častne salve.

Franjo Rebernak, predsednik občinske skupščine je predal obeležje v varstvo krajanov, v njihovem imenu pa je Viktor Pislik obljudil, da ga bodo čuvati in tako za kasnejše rodoove ohranili veličastno epopejo našega narodnoosvobodilnega boja.

V kulturnem programu so sodelovali godbeniki in pevci, tamburaški orkester, mladinski pevski zbor in recitatorke iz Majšperka.

Potem so se udeleženci slavlja »razlezli« po slavnostnem prostoru, se okrepili z vojaškim golažem in »privzelali« dušo s pristnimi haloškimi kapljicami. Mi pa smo se napotili med domačije, ki so ponudile zares veliko gostoljubja množici obiskovalcev.

Seveda nas je pot najprej vodila k Planinčevi domačiji, kjer so pred petindvajset leti dobili varno zavetišče tudi partizani. Vendar se nismo napotili samo zaradi tega. Planinčeva mama je namreč nekaj ur prej prej-

Po slavnostni seji so delegacije ponesle vence...

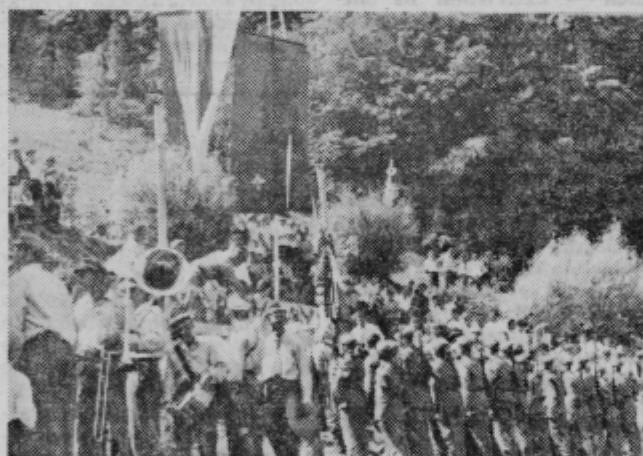
pot, je na vrhu klub vemu ugotavljal, da se je »splačalo«.

Znan glas iz zvočnika je pričel vabiti udeležence slavnosti na Jelovicah, da si ogledajo improvizirani napad partizanskih sil na nemško policijsko patruljo, ki je tako že drugič storila svoj konec. Le da so bili to pot v vlogi bojevnikov pripadniki teritorialne enote in mladince ter mladinci iz Majšperka. Iz gozdča nad potjo je padel strel, sledil mu je dolg in zategel rezget strojnike. Se nekaj pušk se je oglasilo, potem pa je zapokalo od vseh strani. »Nemški policiisti« so se znašli v navzkrižnem ognju iz dobro pripravljene zasede, ki jo je pripravila četa Kozjanskega odreda. Sovražnikove puške so utihnile druga za drugo, borce pa so se v jurišu pokazali iz gozdča.

Teritorialci so dobro izpolnili nalogu, nekaj sto gledalcev pa je videlo dokaj veren prikaz uspele akcije kozjanskih borcev.

Tajnik občinske skupščine Ivo Rau, ki je vodil proslav-

kot pravi partizanski miting, še prej pa smo pričakali pripadnike teritorialne enote, ki so prikorakali s strumnim korakom ob zvokih godbe na pihala iz Majšperka. Potem

S slavlja na Jelovicah

je o vlogi Kozjanskega odreda v NOV spregovoril njegov komandant Karel Žmavc, ki je tudi odkril spominsko obeležje v čast četi

la spominsko plaketo mesta Ptuja, to pa je prav gotovo dogodek, ki je vreden večje pozornosti.

Pogledovali smo po hiši in okoli nje, Planinčeve mame pa nikjer. Srečevali smo vse mogoče znane in neznane obraze, mame pa kot nalaščni bilo na spregled. Cut radovednosti seveda nikoli ne miruje. Pogledujemo in povprašujemo naokoli, končno pa smo jo le »sztaknili«, ko si je dajala opravkov z vnučkom. Sedemnajstdesetletna Marija Planinc vsaj na zunaj svojih let ne kaže. Za hudomušnim pogledom pa se kljub temu skrivajo vsa ta dolga leta, pa tudi tista iz partizanskih časov, ko sta se njena sinova Janez in Stefan v partizanskih vrstah bojevala za stvar.

Potem je beseda nanesla na dogodke tistih dni, ko je

Predsednik SO Franjo Rebernak in podpredsednik Tone Zagar polagata venec

četa kozjanskega odreda uničila nemške policiste: »Iz doline, so nas dan, dva prej obvestili, da nas nameravajo Nemci izseliti. Tiste dni je bilo okoli naše domačije in seveda tudi v naši izbi polno partizanov. Potem je ata odločil, da moram z otroci proti Stopercam, kjer nas je varno sprejel Alojz Narat. Slišala sem, potem seveda, da so takrat policiisti s sabo vodili še tri osebe, ki so jih partizani ob napadu rešili. Nemci so drugi dan prišli po mrtve, ata in sosed pa sta jih moral z volovsko vprego peljati v dolino...«

Pa smo spregovorili še o vsakdanjem delu, ki ga je zagotovo vedno dovolj. Planinčeva mama jo bolj poredko ubere v dolino. Leta so tu, okoli domačije pa je tako in takoj vedno kaj opraviti. Kadarsko jo pot zaneso do Ptuja, to je največkrat kar enkrat na leto, potem mora biti že velik praznik. Sicer pa so pri hiši mlađi, le-ti pa imajo tako vsak dan stik z dolinskim svetom.

Nismo je hoteli več zadrževati. Vnuček je postal nestren, hiša pa je tudi bila polna gostov, ki so željno čakali na specialitet s Planinčeve domačije. Še krepak stisk rok, čestitke za plakete tudi v imenu našega uredništva in bralcev in spet smo se znašli v vrvežu, ki je bil tak, da na Jelovicah še nikoli takšen.

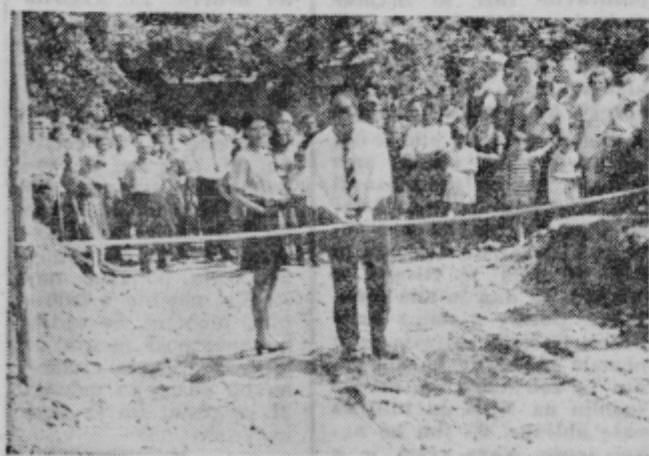
Obsedeli smo ob kamniti mizi na dvorišču domačije in prigriznili haloški pršut, po grlu pa je stekel jabolčnik, če verjamete ali ne.

Ljudje so se pričeli ozirati proti nebu, pa ne zato, ker bi se bili zbiralni oblaki, ki so prejšnjo noč poslali na zemljo svežo prho, temveč zavojno letalo ptujskega aerokluba, ki sta nadlehalovali slavnostni prostor. Potem je med radovedneži zavreščalo, nekdo pa je povedal, da se bosja na zemljo spustila padalca. Kmalu sta se na nebuh pričazali točki, potem pa pisani padali, ki sta se pozibavali v višinskem vetru. Ljudje so ugibali, kam ju bo zaneslo, padalca pa bi to ne bila, če bi ne poskrbel za malo atrakcije. Pa so si kmalu vse oddahnili, ko so videli, da se padalca usmerjata proti slavnostnemu prostoru. Se trenek, in spet srečanje z dobro materjo Zemljo. Za nagrado pa navdušeno ploska-

na žaru našli mnogo poohvalnih besed, sicer pa je tistih sto prodanih kilogramov, ki niso bili niti tako poceni, jasen dokaz, da so pri Perutnini ujeli pravi vlak. Anton Osterc mi je še povedal, da bo njihova »ekipa« sodelovala na vinskem sejmu v Ljubljani ob koncu meseca, takrat pa bodo svoje povedali še drugi.

Soneč se je pozdravljalo s haloškimi hribi, ko smo se odločili, da se bomo tudi mi podali v dolino po novi cesti, ki jo je bil kolega Slodnjak malce predčasno asfaltiral. Pa kaj bi o tem. Jelovice so bile ob našem odhodu v veselem razpoloženju, ki se je iskrilo še dolgo v noč, ko so padle prve deževne kapljice.

Praznični zapis pripravila J. Slodnjak in D. Utenkar

Pot po novi cesti je odprta

Planinčeva mama

v TGA »Boris Kidrič«, IMOPLU, TUBI in SATURNUSU ne vedo ničesar

Kdo se skriva za »integracijo«?

V dnevnih in nekaterih strokovnih časopisih smo v minulih dneh lahko prebirali informacijo, ki pa je bila celo več kot to, da je na pomolu že ena velika integracija, in sicer aluminijске industrije v Sloveniji. Vest je vsekakor zanimiva, še bolj zanimivo pa je to, da »pričadetje delovni kolektivi o združitvi« nimajo pojma. Poglejmo najprej nekatere podrobnosti, ki jih prinaša dnevno časopisje:

»Že dalj časa se je šušljalo, te dni pa je bila že uradno napovedana integracija tovarne aluminija Kidričeve in največjega slovenskega predelovalca aluminija — slovenskobistriškega Impola. Združevanje proizvodnje in predelave aluminija v Sloveniji pa naj bi zaokrožili, po teh podatkih, še z vključitvijo ljubljanske Tube in Saturnusa v to skupino ter z vključitvijo še nekaterih drugih predelovalcev aluminija, katerih imen pa še niso objavili. Kidričeve izdela letno okrog 40.000 ton aluminija, Impol pa je pred kratkim dobil novo valjarno za 60.000 ton izdelkov.

Z združitvijo proizvodno-predelovalne dejavnosti v Sloveniji bo tako nastal naš tretji takšen republiški kompleks. Na Hrvatskem ima takšen kompleks Tovarna luhkih kovin v Šibeniku, ki gradi nove zmogljivosti, v BiH pa je sarajevski Energo-invest praktično združil proizvodnjo in predelavo aluminija, čeprav proizvodni obrati za to še niso zgrajeni.

Se vedno pa ne vemo, kdo bo predeloval aluminij iz Titograda, čeprav sta se o tem že pogovarjala titografski aluminijski kombinat in valjarna bakra iz Sevojna, ko so v Sevojno zgradili valjarno aluminija. Slišati je tudi neuradne govorice o minuli integraciji Skopje in Djuro Salaj iz Niša v svojih republikanih nimata proizvajalcev aluminija.

Kaiser Aluminium Corporation in sarajevski Energo-invest pa sta se pogodila o možnostih skupne gradnje aluminijске industrije s skupnimi naložbami in delitvijo dobička. Ta ameriška firma sodi med pet največjih svetovnih proizvajalcev in predelovalcev aluminija.

Energo-invest je začel graditi tovarno glinice z zmogljivostjo 200.000 ton letno v Mostaru, zgrajena pa naj bi bila čez dve leti. To je prakminjski kombinat, ki naj bi učno uvod v mostarski aludal po programu letno 300.000 ton aluminija. Ker so

Vlasenica, Jajce, Bosanska Krupa in drugi rudniki boksita združeni v Energoinvestu naj bi bil mostarski aluminijski kombinat prva faza ambicioznega programa aluminijске industrije Energoinvesta.

To so torej nekatera dejstva, na katera se opirajo komentatorji in napovedovalci združevanja slovenske aluminijске industrije. Najbolj zanimivo pri vsej stvari pa je to, da v TGA Kidričeve, v slovenjebistriškem Impolu, ljubljanski Tubi in Saturnusu o vsem tem menda ničesar ne vedo, tako so nas vsaj seznanili, ko smo se oglašili s vprašanjem, kako je z vso stvarjo.

Najprej smo kaj hitro opravili pri direktorju Impola Štefanu Podričniku, ki je veden povedati le to, da za omenjeno integracijo vedo le novinarji, njim (torej Impolu) pa kaj podobnega ni znano. Nič bolje ni bilo v Kidričevem, kjer nam je direktor Franjo Grünfeld prav tako pojasnil, da njihov kolektiv o napovedani integraciji ni razpravljal še nikoli. Za nameček pa sta identično odgovorila tudi tehnična direktorja Tube in Saturnusa.

Zajec očitno leži v drugem grmu. Zato smo še naprej vrtili telefonske številke in po-klicali uredništvo »Ekonomske politike« v Beogradu, ki je med prvimi razširila vest o združitvi. Pojasnili so nam, da so informacije prejeli s treh strani, in sicer od »Pivrednega pregleda«, »Borbe« in njihovega ljubljanskega dopisnika, žal pa nam niso mogli pojasniti, od kod informacije le-tem. Skoraj je jasno, da niti spet vodijo nazaj v Slovenijo, prav zanimivo pa bi bilo slišati, kdo je »integriral« TGA »Boris Kidrič«, Impol, Tubo in Saturnus.

Pa se povrnilo spet k podatkom, ki smo jih lahko prebirali v že omenjenem sestavku, ki govori o problematiki aluminijске industrije. Menda ni potrebno biti prevelik strokovnjak, če ugotavljamo precejšnjo gospodarsko neresnost, seveda če to drži, da danes še vedno ne vemo, kdo bo predeloval aluminij iz Titograda, čeprav so bili za to izgradnjo namenjeni velikanski krediti, med drugim najeti tudi v tujini. Dejstvo, da sta se o tem problemu »že pogovarjala« titografski kombinat in valjarna bakra

iz Sevojna, ne morejo potestiti našega nerazumevanja. Pričakovali smo, posebno še, ko govorimo o višji stopnji gospodarske reforme, da smo si z novograjenimi objekti »povsem na čistem«. Morda pa se je gradnja rojevala v takšnih pogojih, kot vsaj za-

enkrat, še nesojena integracija slovenske aluminijiske industrije?

Seveda pa pričakujemo ustrezen komentar iz slovenskih gospodarskih krogov, ki jim le-to prav gotovo ni takto nejasno.

D. Utenskar

Pomanjkljivosti kmetijstva

(Nadaljevanje)

V prihodnjem obdobju želimo na področju kmetijstva doseči nekatere osnovne družbeno ekonomske cilje. Nujna je še bolj odločna usmeritev na tržno proizvodnjo, doseči pa moramo večjo produktivnost in proizvodnjo. Zmanjšati bi morali potrebno dohodkovno disparitetno med kmetijstvom in ostalim gospodarstvom, kar narekuje hitrejšo preobrazbo slovenskega kmetijstva.

Prestrukturirati je treba proizvodnjo in jo usmeriti na tiste proizvode, za katere imamo podane osnovne proizvodne pogoje. Ugodne pogoje za razvijanje blagovne proizvodnje imamo zlasti v govedoreji, pri proizvodnji krompirja in krme, pa tudi pri sadju in vinu.

Družbeno kmetijstvo mora hitrejje napredovati v utrjevanju proizvodne in poslovne organizacije. Zaradi skromnih zemljiških pogojev v naši republiki ni veliko možnosti, da bi razvili velike poljedelske obrate. Zato je nujna pot nadaljnje intenzivnejšega gospodarjenja, večanja produktivnosti dela s hitrejšim prenašanjem novih tehnoloških rešitev v proizvodni proces in uveljavljanjem racionalnejše organizacije poslovanja. Tako bo mogoče povečati ekonomsko učinkovitost, osebne dohodke zaposlenih in hitrejši napredek v graditvi samoupravnih odnosov in integracijskih procesov. V lastnem ekonomskem interesu pa naj širi poslovno kooperacijo s kmeti. Neizkoristišeni proizvodni predelovalni obrati in del zemljišč vsekakor narekujejo večanje proizvodnje in poslovnega sodelovanja z zasebnim kmetijstvom.

Ti sestanki bodo v bodočnosti oblikovali reševanja gospodarskih problemov. Problematiki cest bo sledilo kmetijstvo in postopoma druge panege gospodarstva. V petek so se dogovorili, da bodo v ta široka medrepubliška prizadevanja vključili tudi občini Lenart in Lendava. Če upoštevamo, da se bo za rešitev določenega gospodarskega problema zavzelo kar 10 občin, bo imelo to najbrž kar precejšen odmev, ki se ne bo, oziroma se ne bi smel odbiti od forumskih vrat, na katere bo potrkal.

J. S.

ste proizvodnje oziroma za posamezne rajone v skladu z značilnimi pogoji. Na pretežnem delu Slovenije, v hribovitih in gorskih predelih, v alpskem in predalpskem delu in na Krasu je potrebna usmeritev kmetijstva v govedorejsko proizvodnjo in pašnokošni sistem koriščenja travnih površin. Omogočiti je potrebno tudi uspešno usmeritev na postopen prehod od mnogokulturne na bolj specializirano proizvodnjo.

Na drugih področjih imamo pogoje za ustanavljanje kmetij z intenzivnimi nasadi sadja, vinske trte, hmelja itd. takor tudi krompirja in drugih vrtnin.

Kombinacija omenjenih osnovnih proizvodnih usmeritev bo v procesu preusmeritve potrebna v določenih primerih tudi za daljši čas. Program preusmeritve kmetijstva je osnova za oblikovanje sistema ukrepov, potrebnih za uresničitev takож začrtane politike.

Družbena skupnost bo moralna z ustrežno kreditno, davčno, zemljiško in socialno politiko usmerjati tak razvoj.

Republika pa bi morala spodbuditi ustanavljanje samoupravnih rizičnih skladov za posamezne skupine pridelkov, v katerih bi bili udeleženi partnerji v proizvodnji, predelavi in trgovini.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Ziviljenjski stroški so v juliju zopet porasli

Prvič v zadnjih desetih letih v juliju ni bilo že navadne počenitve kmetijskih proizvodov.

Glede na cene v juniju so te v juliju bile celo večje v prodaji na drobno za 0,6 odst., cene industrijskih proizvodov za 0,7 odst., medtem ko so gostinci povečali svoje cene za 1,6 odst. Tako so se živiljenjski stroški glede na junij povečali za novih 0,4 odst.

Statistika ugotavlja, da so bile maloprodajne cene v juliju v primeri z istim mesecem lani višje za 10 odst. Živiljenje je dražje za 13,5 odst. glede na lansko poprečje. Na listi podražitev so na prvem mestu gostinci. Njihove storitve so za celih 19 odst. dražje od julijskih cen v lanskem letu.

Posvetovanje sosednjih občin

PRIJATELJSTVO PREHAJA V KONKRETNE GOSPODARSKE AKCIJE

Tradicionalne prijateljske vezi med obmejnimi slovenskimi in hrvaškimi občinami prehajajo v skupna prizadevanja manj razvitih občin in v konkretno gospodarske akcije. Takšen vtis smo lahko dobili na sestanku predsednikov občinskih konferenc SZDL, občinskih skupščin, občinskih sindikalnih svetov in drugih družbenopolitičnih organizacij. Na tem prvem sestanku bodo sprejeli konkretno sklep glede modernizacije cest na območju teh občin.

Ti sestanki bodo v bodočnosti oblikovali reševanja gospodarskih problemov. Problematiki cest bo sledilo kmetijstvo in postopoma druge panege gospodarstva. V petek so se dogovorili, da bodo v ta široka medrepubliška prizadevanja vključili tudi občini Lenart in Lendava. Če upoštevamo, da se bo za rešitev določenega gospodarskega problema zavzelo kar 10 občin, bo imelo to najbrž kar precejšen odmev, ki se ne bo, oziroma se ne bi smel odbiti od forumskih vrat, na katere bo potrkal.

Na sestanku so se dogovorili, da bodo začeli s konkretimi gospodarskimi akcijami — skupno reševati nekatere probleme, ki so specifični v obmejnih občinah tako na slovenski, kot tudi na hrvaški strani.

V cilju, da besede ne bi o-

PREDSEDNIK TITO ODLIKOVAL 28 ZASLUŽNIH OBLJUBLJENIKOV. OBLJUBLJENI JIM JE PODELIL PREDSEDNIK OBCINSKE SKUPŠČINE PTUJ FRANJO REBERNAK

Odlikovani ob 1900. letnici Ptuja

V petek dopoldne, dan pred praznikom ptujske občine, je bila v grajski restavraciji na ptujskem gradu pomembna svečanost. Predsednik občinske skupščine Ptuj Franjo Rebernak je podelil v imenu predsednika republike Josipa Broza Tita ob 1900. letnici Ptuja in 25-letnici osvoboditve — odlikovanja 28 zaslужnim občanom.

Pred podelitvijo visokih priznanj, je Franjo Rebernak

čast, da vam lahko danes izročim odlikovanja, s katerimi vas je odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito. To so priznanja za vaše izredne zasluge. Ta visoka odlikovanja pa so hkrati priznanja vsem delovnim ljudem in naši občini...

Sest zaslужnih občanov je dobilo medalje dela. 16 red dela s srebrnim vencem, 2 red zasluge za narod s srebrno zvezdo, eden red dela z bro-

Predsednik SO je v grajski restavraciji predal odlikovanja zaslžnim občanom

med drugim dejal:

»Vsi, ki ste danes tukaj, ste s svojim aktivnim delom, s svojimi naporji in prizadevanji prispevali k razvoju naše občine in širše skupnosti ter s tem pomagali k uspešni graditvi temeljev našega nadaljnega socialističnega razvoja. Nekateri ste se vključili v boj za zmago revolucionarnih socialističnih idej že pred vojno ali med NOB in nadaljevali svoje dosledno delo tudi v povojni graditvi... Izpolnjujem posebno

nastim vencem, eden red dela z zlatim vencem in dva red zasluge za narod s srebrnimi žarki. Imena odlikovanec smo objavili v prejšnjem tednu.

Po podelitvi visokih priznanj so pripravili odlikovancem zakusko. V prijetnem vzdušju so obudili spomine na prehodeno revolucionarno pot in na povojni prispevek pri gradnji domovine.

Vsem odlikovanec tudi čestitke našega lista.

J. S.

Te dni doma in po svetu

PREDSEDNIK TITO MED BRIGADIRJI

Predsednik Tito je v ponedeljek obiskal naselje mladinskih delovnih brigad na Tjentištu, kjer so se združili mladi iz vse Jugoslavije na delovni akciji »Sutjeska 70«. Mladinci gradijo v dolini Sutjeske rekreacijski center, predsednik republike pa so seznanili s potekom akcije. Tito se je sestal tudi s člani filmske ekipe, ki snema film »Sutjeska«, pokazali pa so mu tudi prve kadre.

RIBIČIČ V OSLOU

Mitja Ribičič, predsednik ZIS je odpotoval v Oslo na nekajdnevni obisk, gosti pa ga norveški premier Borten. Spotoma se je predsednik

V torek je v Moskvo odpovedal zahodnonemški kancler Brandt, v sredo pa je skupno s sovjetskim premierom Kosiginom podpisal sporazum o odpravi sile v odnosih med SZ in ZRN. Politični opozvalci po svetu so sporazum komentirali na najrazličnejše načine. Nekateri menijo, da je to ena najboljših potez zahodnonemške povojske diplomacije, drugi pa so mnenja, da je to samo krepitev sovjetske »hegemonije«.

V MAJŠPERKU SO PODELILI PLAKETE OBČINE PTUJ

Na svečani seji občinske skupščine Ptuj, ki je bila v soboto v Majšperku, je predsednik občinske skupščine Ptuj Franjo Rebernak izročil 19 občanom, sodelavcem in aktivistom OF ter partizanskim matrem plakete občine Ptuj. To visoko odlikovanje so ob prazniku občine Ptuj prejeli:

dr. Štefka Cobelj, načelnica gospodarske komisije za takratni ptujski okraj; Pavla Gajšek, mladinska aktivistka v Stopercah; Katarina Galun, sodelavka OF in partizanska postojanka; Neža Kešpert, v njeni hiši je bila partizanska postojanka

TV 8 S, mož pa je padel kot žrtev okupatorja; Anton Kimevec, sedanji sekretar okrajne komiteje KPS za ptujski okraj; Miha Kolarčič, vodja tehnike »Lacke« v Stogovcih; Teresija Kodrič, v njeni hiši je bila partizanska postojanka; Cecilia Kolar, v hiši je bila postojanka sin je padel v NOB; Leopold Lah, sodelavec narodnoosvobodilnega gibanja, ženo so ustrelili; Alojzija Lončarič, v njeni hiši je bila partizanska postojanka, širje sinovi so bili v partizanih, eden je padel, Nemci so jim požgali domačijo;

Rudi Luter, komandir postrežne skupščine Ptuj; Matilda Novak, mladinska aktivistka iz Grada pri Stopercah; Marija Planinc, partizanska mati, dva sina so bila v partizanih; Martin Šček, komandir haloške mobilizacijske čete; Ivan Rau, nazajne politkomisar haloške mobilizacijske čete; Franc Božman, politkomisar haloške janskega odreda; Vida Saj, partizanska mati iz Slap; Edi Zalija Sirec, partizanska mati, mož je padel kot žrtev okupatorja, in Franc Vtič, aktiven OF iz Siteža.

Udeleženci svečane seje so ploskanjem pozdravili odlikevance, še posebej partizane, ki so sključene in globokimi brazdami na lepreje odlikovanje.

Gospodarjenje v bistrški občini v prvem polletju ugodno

Skladi občutno povečani

Morda največja značilnost gospodarjenja v preteklih šestih mesecih v občini Slovenska Bistrica je precejšnje povečanje ostanka dohodka v primerjavi z istim obdobjem lani, ko je le-ta znašal 384 milijonov starih dinarjev, medtem ko je letos kar 654 milijonov starih dinarjev. Ostanki dohodka z amortizacijo je bil v prvih šestih mesecih lanskega leta milijardo in pol starih dinarjev, letos pa je narastel na dve milijardi in 100 milijonov starih dinarjev. Zanimivo pa je, da je bil lanski dohodek v tem času večji kot letošnji, in sicer smo beležili v letu 1969 6 milijard in 140 milijonov, letos pa 5 milijard 400 milijonov starih dinarjev.

O gibanju gospodarstva v bistrški občini smo se pogovarjali s predsednikom sveta za gospodarstvo Francem Šiftom, ki je že kar v začetku ugodno in optimistično ocenil gospodarjenje. Predsednik sveta nam je tudi

povedal, da so gospodarske organizacije povečale število zaposlenih, ki je bilo lansko leto 3314, po zadnjih podatkih pa je zaposlenih 3424 delavcev. V to število pa so vsteti le zaposleni v delovnih organizacijah, ki imajo sedež v občini Slovenska Bistrica, viševsi obrat steklarne »Boštjan Kidrič«.

Največ delavcev so zaposleni: Opekarna Pragersko, TP »Planika« Slovenska Bistrica, Impol in EMMI Slovenska Bistrica. Število zaposlenih pa se je zmanjšalo v gradbenem podjetju Remont, Makole in v obrtnem podjetju Remont, Poljčane.

Poprečni osebni dohodki

zaposlenih v gospodarstvu znašajo v prvih šestih mesecih 108 tisoč starih dinarjev. Lanskim pa so bili v tem času 98 tisoč. Najnižji popreček maju zaposleni pri KK in Slovenska Bistrica in celo podjetju Tapetništvo plotnica, kjer znaša šestdeset tisočakov starih dinarjev, kar bolje pa ni s poprečjem pri gostinskem podjetju »Hotel Planina«, kjer so dobiti v poprečju 67 tisoč starih dinarjev. Nižje osebne dohodki pa lahko opazimo tudi pri Monterju, Gradbenem servisu Slovenska Bistrica in bistrškem Komunalnem podjetju.

Ob koncu pa poglejmo podatek, ki »tare« bistrško gospodarjenje. V prvem polletju so se precej povečali terjatve do kupcev, in sicer za milijardo 700 milijonov starih dinarjev in znašajo skoraj enkrat več, kot so obveznosti do dobaviteljev. Ta je problem, ki se ga bodo morali člani sveta za gospodarstvo na prvi septembra seji temeljito lotiti.

D. Utenski

INCIDENT NA DUBROVNIŠKEM LETALIŠČU

V nedeljo so se na dubrovniškem letališču spopadli člani ansambla »Teatro liberato« iz Italije z nekaterimi uslužbeniki JAT-a, ki so tudi prvi izjavili, da so pretep zakrivili Italijani, ker trije člani njihovega ansambla niso dočebili letalskih vozovnic, ki jih predhodno tudi niso rezervirali. Direktorica dubrovniških poletnih iger pa je na tiskovni konferenci povedala, da bo zahtevala opravičilo JAT-a, ker je bil po njenem mnenju kriv za pretep šef izmeni, ki do potnikov ni bil dovolj strpen. Seveda pa bodo končno oceno pretepa podali uslužbeni sekretariata javne varnosti v Dubrovniku, ki vso zadevo temeljito preiskujejo. Naj bo kakorkoli, hvalnice turizmu zares ne moremo zapeti.

POSLANICA DDR

Predsednik NDR Ulbricht je poslal voditeljem nekaterih neuvrščenih držav poslanice, v katerih poziva naj se zavzamejo za sprejetje NDR v OZN ter za priznanje te države. Prvi odgovor, ki pa te sploh ni, je prišel iz Stockholma, kjer je švedsko zunanjje ministristvo sporočilo, da na poslanico sploh ne bo odgovorilo, ker bi že sam odgovoril, ker bi že sam odgovoril primenil priznanje NDR.

PALESTINIČI NISO ZA PREMIRJE

Pripadniki največje palestinske organizacije AL Fatah nadaljujejo z napadi na izraelske vojaške sile in tako ignorirajo sporazum, ki so ga pripravili ZDA, Izrael in ZAR pa sprejela.

GORIVA BO DOVOLJ

Zvezna gospodarska zbornica je na tiskovni konferenci sporočila novinarjem, da letos ne bo težav z oskrbovanjem goriva, kot je bilo to

v lanskem letu. Skladisča so polna zalog gorilnega olja, malce teže pa je s premogom, saj železnici primanjkuje na tisoče vagonov.

HUDA ŽELEZNIŠKA NEŠRECA

Pri železniški postaji Skofja Loka se je 7. avgusta prigradih tista huda železniška nesreča, ki je terjala življence šest železničarjev. Trčila sta eksprešni vlak »Dalmacija ekspres« in tovorni vlak, ki je peljal iz Ljubljane proti Jesenicam. 50 potnikov je blilo ali teže ranjenih, tabula so jih moralni prepeljati bolnišnico. Razdejanje prog je bilo toliko, da s moralni ves promet proti Mariboru preusmeriti za nekaj časa po goriški proggi. Preiskovalna komisija, ki je raziskovala vzroke nesrečje, je napolnila strojedovja »Dalmacija ekspres«, ki je spregledal sognalni znak. Komisija je tudi ugotovila, da so bili vse delavci zdravstveno sposobni za opravljanje svojega dela prav tako pa so imeli predpisane strokovne izpiske.

Ptujski TEHNOSEVIS za TAP edini jugoslovanski proizvajalec aparatov za kopiranje in razvijanje

Pred novimi načrti

«Tehnoservis», obrat kmečkega kombinata Ptuj je v začetku leta prenel od Tovarne avtoopreme Ptuj proizvodnjo aparatov za razvijanje in kopiranje, ki so v zadnjih nekaj letih ob razvoju birotehnike — bogat delovni pripomoček v vseh večjih delovnih organizacijah in konstrukcijskih birovih. O o-

Posnetek iz dvorane za proizvodnjo aparatov za kopiranje in razvijanje.

Foto: S. Kosi

svojiti te proizvodnje in o uspehih na tržišču, smo se pogovarjali z direktorjem Tehnoservisa Alojzem Gan-

zo. — Vaš obrat je edini v državi, ki proizvaja te aparate. Proizvodnja je uspešno stekla. Kakšne so vaše začetne ugotovitve in načrti v bodo-

— Prevzeli smo proizvodno dediščino Tovarne avtoopreme Ptuj, ki nam je v začetku pomagala z nasveti in delovnimi izkušnjami. Vsak začetek osvajanja nove proizvodnje je težak. Z razmeroma mladimi delavci in strokovnjaki, ki delajo v tej proizvodnji, smo se zagrizli v delo in lahko rečem — uspešni. Doslej smo izdelali že 90 kopirnih in 23 aparativ za razvijanje, ki so si uspešno utrli pot na tržišče. Proizvodnja teh aparativov je v naših razmerah in pogojih dela razmeroma težavna. Domačenkrat še nimamo konkurenco, razen uvoza iz tujine. Dosedanji kupci so z našimi aparati zadovoljni. Za morebitne reklamacije, ki jih je bilo doslej zelo malo in za popravila imamo vpeljan servis. Zavedamo se, da smo še na začetku in v razvojni faziji tovrstne proizvodnje. Imamo raziskovalni oddelok, ki delajo mladi strokovnjaki. Naš cilj je izdelava prototipa aparata, ki bo opravil obe funkciji dosedanjih dveh aparativov — to je kopiranje in razvijanje. Smo optimisti in pričakujemo uspeh.

Da pa ne bi ostala samo teoretiziranju, me je di-

Od uprave do mesnice je dolga pot

Tako so dejali v novi mesnici neki gospodinji, ko je poročilo o cenah govejemu in telečemu mesu, objavljenem v Tedniku dne 16. 7., vprašala po mesu po znižani ceni. Toda v mesnicah poznavajo le zelo visoko nadpoprečje...

Finančno dobro založenih to ne gane, mi z minimalnimi prejemki pa to močno občutimo. Potrošnica

Akcijski program

za pomoč in varnost ostarelih ljudi

(Nadaljevanje in konec).

Akcije solidarnosti (zbiranje primerenega blaga), ki lahko olajša življenje ostarelih ljudi.

Način izvedbe definira Glavni odbor RK Slovenije po vzoru iz leta 1969. Pomoč izvedbo jim nudijo službe socialnega varstva, krajevne skupnosti, podjetja itd. Rok za izvedbo akcij — konec maja.

Organizacija republiških in bazenskih (regionalnih) posvetovanj o problemih in varstvu ostarelih ljudi.

a) Republiška posvetovanja.

Delovni naslov posvetovanja: Posvetovanje o problemih in varstvu ostarelih ljudi.

— Namen posvetovanja: Informiranje in približevanje problemov varstva ostarelih ljudi udeležencem posvetova, ocena konkretnega stanja in problemov, dogovor o pripravi in uskladitvi programa dela, opredelitev prioritete reševanja problemov, sprejetje stališč o načinu reševanja določenih vprašanj itd.

Posvet naj bi pripomogel k splošni zavzetosti za reševanje teh problemov, ovrednotil delo in dal priznanja osebam, ki že iz lastnih nagnov samoinicativno ali organizirano pomagajo pri reševanju problematike ostarelih ljudi. Posvet naj bi tudi ocenil in spodbudil solidarnost ljudi in njen pomen prav pri reševanju teh problemov.

— Gradivo za posvetovanje: Informacija o problemih in varstvu ostarelih in osamelih ljudi.

Informacijsko pripravi republiška konferenca SZDL v sodelovanju z Republiškim sekretariatom za zdravstvo in socialno varstvo, Glavnim odborom RK Slovenije, Društvom upokojencev, Inštitutom za geriatrijo in gerontologijo in Republiško konferenco SZDL.

Rok za pripravo te informacije je konec avgusta 1970.

— Organizator posvetovanja: Izvršni odbor republiške konference SZDL.

Posvet, ki se ga bodo udeležili predstavniki najrazličnejših organizacij in društev, bo v prvi polovici septembra v Ljubljani.

Do sredine novembra bodo končani tudi seminarji, evidentiranje in sumiranje potreb in posvetovanja. Nato bi občinske skupščine prek koordinacije dela v krajevni skupnosti na osnovi zbranih podatkov o najnujnejših potrebah, ki se jih lahko rešuje v okviru krajevnih skupnosti, pričele izvajati organi-

darji, lovci, planinci itd. Tam, kjer bi potrebe presegale krajevne in občinske sposobnosti, bi bilo treba doseči medobčinske dogovore ali dogovore v republiki.

Tako delo že marsikje poteka in se oblike pomoči uspešno uveljavljajo. Treba jih bo le dosledno izvajati in pri tem nikoli ne pozabljati, da je skrb za pomoč potrebnega človeka — veliko hujano dejanje.

POČITNIŠKO TIHOŽITJE MED KNJIGAMI

Od hude vročine prepotečni in od jeze, ker sem imel zelo slabo bilanco zbranih novic, sem se v četrtek napotil v ptujsko študijsko knjižnico, misleč, da bom tam med knjigami ujel kakšno počitniško tihožite. Da je bilo razočaranje še večje, sem na vhodnih vratih prebral napis: Zaradi inventure in popisa knjig — zaprto. Najbrž ne bi bil radoveden novinar, če bi klonil pred tem napisom. Potrkal sem na dvoje vrat. Zaprto! Tretja so bila odprta.

Založena med kupom knjig, sta me pozdravila knjižnica Marjana Skrinjar in Jakob Emeršič. Medtem ko je bilo zunaj pasje vroče, je bil med knjižnimi policami prijeten hlad in počitniško tihožite, ki sta mu dajala delovno vzdružje edino prizadevna knjižničarja.

Marjana Skrinjar in Jakob Emeršič med bogato knjižno dediščino

V nedeljo je bila v Ptiju IV. dirka za državno prvenstvo v kartingu.

Bolj po vodi kot po asfaltu

Klub izredno neugodnemu vremenu z velikimi nalicami, ki so skoraj dobesedno zaliili karting progo ob novi avtobusni postaji v Ptiju, je bila v nedeljo IV. dirka za državno prvenstvo v kartingu. Prireditev je bila v okviru občinskega praznika občine Ptuj. Pokrovitelj dirke je bila Tovarna avtoopreme Ptuj, direktor dirke pa direktor te tovarne inž. Stefan Požlep, ki je edpril tekmovanje. Ob tekmovalni progri se je zbral poddežnikov okrog 3.000 gledalcev.

Na sporednu je bilo devet dirk. Tekmovalci so imeli zavojlo občutljivih motorjev, ki jih je večkrat zala voda, precej težav. Nekateri motorji so začeli takoj po startu »skaljati«, vodni požirki pa so bili tako hudi, da je moralno več tekmovalcev pred koncem dirke zapustiti progo. 440 m dolga proga, ki je bila na hipe podobna jezeru, ni dopuščala tekmovalcem, da bi do konca pritisnili na plin in pokazali vse svoje sposobnosti.

V konkurenčni avtomobilčkov do 100 cm³ je imel že na startru najboljšo pozicijo državni prvak Subelj iz Ljubljane. V tem razredu so odlično startala Koroščev in Gabrovec. Zal pa tudi Ptujčani Langerholc, so bila njihova vztrajna prizadevanja zmanj. Slabo vreme in težki pogoji za tekmovanje so jim prekrizali racune. V končni uvrstitvi so se uvrstili na 11., 16. in 18. mesto.

Gledalci so s posebnim zanimanjem v pričakovanju spremljali tekmovanje v razredu do 125 cm³ z menjalnikom. Državni prvak Živec iz Ljubljane je spet dokazal, da mu bo težko kdo koncu. Sportna sreča pa je kot mnogim drugim tudi njemu obrnila hrabrost, v hudem naluju je tudi on pred koncem dirke zapustil progo. V tem razredu si je priboril zmago Zagrebčan Bach, ki je vozil s startno številko 13. V tej dirki je od domaćinov dosegel največji uspeh Ptujčan Rene Glavnik, ki je s svojim avtomobilčkom znamke maico dosegel v prvi vožnji peto mesto, v drugi drugo, v tretji dirki pa spet peto mesto. V končni uvrstitvi se je plasiral na odlično tretje mesto. Manj sreče pa so imeli tokrat scer odlični vozači iz Ptuja Kranjc, Cvetko in Pislak, ki so pristali na sedmem, dvanajstem in širinjamtem mestu.

Poleg članov so tekmovali

tudi mladiinci, ki jim je dež dopoldne prekrižal tekmovalne načrte. V mladinski konkurenčni je bil najboljši Zagrebčan Kolar, na tretjem mestu pa je prav tako solidno »pričeval« domačin Slana.

Končni rezultati IV. dirke za državno prvenstvo:

MLADINCI — 100 cm³: 1. Kolar (Zg), 2. Radakovič (Zg), 3. Slana (Ptuj), 4. Knez (Koper), 5. Ravnikar (Ljubljana, Moste).

CLANI — do 100 cm³: 1. Šubelj (Lj., Moste), 2. Radakovič (Zg), 3. Husinec (Zg), 4. Smedelj (L. Moste), 5. Globenvnik (Bled).

KONČNO REKONSTRUKCIJA CESTE ORMOŽ–OBREŽ

Sliši se malo verjetno, pa je kljub temu res. Po trimesecnem odlaganju je Cestno podjetje Maribor pričeklo z rekonstrukcijo ceste, ki je bila že tako razrta, da je promet bil skoraj nemogoč. Gore prahu so se dvigale za avtomobili in se spuščale na pokrajino, ki je zbradi tega doblivala videz sive enoličnosti. No, vsega tega bo kmalu konec, zato raje pustimo nelepo preteklost in poglejmo, kako bo v bodoče.

Cesta bo speljana po startrasti, z manjšimi korekturami krivin. Široka bo šest metrov. Popravili bodo vso mostove, v Puščehi pa zgradili novega. Računajo, da bo gradnja cestice gotova do 15. oktobra leta.

To takrat bo tudi cesta zbrana za ves promet (razen lokalnih). Uradni obvez je potreben v Ormožu, na Vrtni ulici, Varazdin, plejali pa se da bi tudi po cesti četrtega reda skočili Pavlovce in Salovec v Srednjem Ščénu.

Zraven teh razveseljivih novice, pa smo zvedeli tudi žalostno vest, da cesta od Srednjega Trnovec na hrvaški strani bodo asfaltirali, ker ni denarnih sredstev. Tako bo ormoška občina se s drugim mestu omejena od sedanje republike s kosom makadamske ceste, kar bo prav zato negativno vplivalo na razvijajoči se turizem v Ormožu.

KAKŠNI SO OBETI ZA LETOŠNJI ODKUP KROMPIRJA?

O letošnjih možnostih za odkup in prodajo krompirja smo se pogovarjali z direktorjem obrata za zadružno kooperacijo »Jože Lacko« inž. Milanom KORENOM, ki nam je v zvezi s tem postregel z nekaj zanimivimi podatki, ki se jih bodo verjetno še posebej razveselili kmetovalci.

Predstavniki Radia Ormož so se prejšnji četrtek odpeljali v Zagreb in pri podjetju RIZ naročili nov oddajnik z limitiranjem in UKW sprejemnikom. Tako se bo lokalna radijska postaja Ormož začela uporabljati v tem mesecu. Tokrat z novim in možnejšim oddajnikom. S tem pa še vedno ne bo rešeno vprašanje frekvence. Vendor je tudi ta zadava že tako da je bilo po vsej verjetnosti rešena še letos. Lokalni radijski postaji Ormož in Lopatinec, ki imata sedaj isto frekvenco, potem ne bo bilo več motili druge druge.

Sklad za financiranje investicij v objekte osnovnih šol in predšolskih ustanov pri SO Ormož in obrtno podjetje »Pekarna« Ormož sta pri Kreditni banki Maribor opravili denar za dve leti, iz katerega bo banka kreditirala nakup novega oddajnika. Vsem, ki so to omogočili, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujejo.

Prezavrniki Radia Ormož so se prejšnji četrtek odpeljali v Zagreb in pri podjetju RIZ naročili nov oddajnik z limitiranjem in UKW sprejemnikom. Tako se bo lokalna radijska postaja Ormož začela uporabljati v tem mesecu. Tokrat z novim in možnejšim oddajnikom. S tem pa še vedno ne bo rešeno vprašanje frekvence. Vendor je tudi ta zadava že tako da je bilo po vsej verjetnosti rešena še letos. Lokalni radijski postaji Ormož in Lopatinec, ki imata sedaj isto frekvenco, potem ne bo bilo več motili druge druge.

Sklad za financiranje investicij v objekte osnovnih šol in predšolskih ustanov pri SO Ormož in obrtno podjetje »Pekarna« Ormož sta pri Kreditni banki Maribor opravili denar za dve leti, iz katerega bo banka kreditirala nakup novega oddajnika. Vsem, ki so to omogočili, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujejo.

Člani aktivna ZMS Obrež na izletu

Mladinski aktiv Obrež pri Središču ob Dravi, ki zajema mladino iz vasi Obrež, Grače in Salovci, organizira vsako leto izlet za svoje člane. Lansko leto so bili na Triglavu, letos pa so se odpravili v kraje pod njim.

Z vlakom so se odpeljali do Žirovnice, si ogledali Prešernovo rojstno vasico Vrbo, elektrarno Moste pri Žirovnici in nadaljevali pot skozi Vintgar na Bled. Popularansko kopanje v blejskem jezeru je prijetno osvežilo

nihove, zaradi dolge hoje utrujene noge in razgrēta telesa. Po spanju v domu počitniške zveze na Bledu so se mladinci odpravili v Bohinj in dalje k slapu Savice in na Vogel. Sledilo je zopet kopanje, tokrat v Bohinjskem jezeru. V nedeljo zjutraj so odšli na pot proti domu in se zvečer vsi srečno vrnili.

Podobne izlete organizirajo skoraj vsi aktivi ZMS v ormoški občini. Denar si prislužijo sami. Organizirati je treba zabavo, potem pa veselito na pot. Pa nikar ne mislite, da vse zapravijo. Nekaj še mora ostati za »slabe čase«, plošče in gramofon. V zadnjem času se usmerjajo izdatki našim aktivov tudi v nakup različnih športnih rezvizitov, opremo mladinskih sob itd.

Včasih garaška mladost naših fantov in deklej je s tem vsej malo lažja in lepa.

J.

dobil kmet za vsak nadaljnji mesec 1 S din po kilogramu krompirja več. Ta datni dinar se smatra kot odškodnina za vskladiščen krompirja.

Kmetiški strokovnjaki prodajajo, da bo letos razmeroma ugodna letina predelka krompirja. Ze več nazaj smo priče precejšnji zmedri pri odkupu in prodaji da bi se temu izognili, obrat za zadružno kooperacijo storil vse potrebno, da bi se ta zmeda letos vsaj ublažila, če že ne v celoti odpravila.

J. S.

NEURJA IN RAZDEJANJA

Nenadno poslabšanje vremena je po vsej Jugoslaviji, tudi v drugih državah povzročilo velikansko gospodarsko krizo, terjalo pa je tudi več smrtnih žrtv.

Strahovito neurje je divjale 30. julija nad radelsko občino, po prvih ocenah pa je z nad 7 milijonov novih dinarjev škode.

V soboto in nedeljo pa je urje divjalo tudi po vsej Dravski dolini, na Gorenjskem, brezve je prestopila tudi Mariborska tragedija pa se je pripetila v Valovinah pri Pulju, kjer je strela treščila med petičnike hišice in šotor. Žrtev je izgubila grški državljan in italijanska študentka, strela pa je opazljiva tudi sosednji šotor, v katerem sta bili mladi Mariborčani.

Velika nevihta je divjala tudi na celjskem območju, kjer je najbolj razbesnela v okolici Krškega. Posledica strele bili širje večji gožari.

Podljivani hudovalniki so tudi močno poškodovali cesto Motovljica — Vrata, ki je zaprta z promet. Tudi Zagreb in severozahodna Hrvatska sta doživeli težke trenutke. Neurje je opustošilo zagrebške parke, dvignilo pa je tudi nekaj strel.

Tudi v obmorskih krajih poročajo o izredno slabem vremenu, meteorologi pa so sporočili, da v posameznih predstihlahko pričakujemo tako vreme tudi v naslednjih treh, širih dneh.

Osnovna šola T. Žnidariča v Ptiju

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

za nedoločen čas.

Pogoje odloča sveti sole.

Plača po pravilniku o razdeljevanju osebnega dohodka osnovne šole T. Ž. Ptuj.

Stanovanja ni.

Razpis velja 14 dni po objavi.

Razpisna komisija

S potovanja na 55. svetovni esperantski kongres na Dunaju

S kolegico sva se odločila, da se priključiva skupini Cakovčanov, ki so se namernavali peljati z vlakom skozi Ptuj. Toda ni jih bilo. Razglabljala sva o vzroku.

V Mariboru sva našla dve esperantisti, tudi namenjeni na Dunaj. Pregled potnih listov in carinski pregled je bil mimo grebe, ki vodi tiskovno službo in mi bo poslal sklepke kongresa.

Odšli smo spat in v soba se dobila z g. Sch. iz Bejlaka, s katerim sva bila nekoč skupaj v Innsbrucku. Tudi simpatičen kolega St. iz Arnoldsteina se rad spominja našega SAT kongresa v Novem Sadu lansko leto.

Drugo jutro smo se odpeljali v precej oddaljeno »Stadhalle«, kjer je ob 10. uri svečano otvoril 55. SVETOVNI ESPERANTSKI KONGRES visoki protektor in predsednik avstrijske republike dr. Jonas. Prvič v zgodovini esperantskega gibanja je pozdravil poglavar države kongres v esperantu. (Slišal sem, da so nekateri to otvoritev spremili po avstrijski televiziji in čuli, da je prisotnih nad 2000 esperantistov iz 44 držav. Zastopniki vlad 16 držav so pozdravili kongres, med njimi tudi sekretar naše ambasade na Dunaju. Nato so pozdravili kongres predstavniki esperantskih zvez v svetu.)

Uvodoma je predsednik svetovne esperantske organizacije prof. dr. Lapenna dejal, da bi pri OZN prihranili 20 milijonov dolarjev na leto, če bi uporabljali esperanto in ne bi bili potreben prevajalec. V slavnostnem govoru je naglašal, da klub OZN živimo v svetu vojne in ne v svetu miru. Le če bi bile odpravljene jezikovne ovire, bi svet dočakal resnično svobodo in mir. Zato pa je potreben mednarodni neutralni jezik.

Pripomniti moram, da so v komisijah, predvsem v šolski, sodelovali jugoslovanski esperantisti, ki jih je bilo okoli 80 na tem kongresu. Sočasno je bil v otroškem letovišču Harndlwald 11. mednarodni otroški kongres esperantistov, ki žele priti z esperantom do mednarodnega prijateljstva in razumevanja med otroci vsega sveta.

V nedeljo nam je gostitelj razkazal najvažnejše zanimivosti Dunaja, spomenik Marije Terezije, parlament, rezidenco predsednika republike in kancelerja, mestno hišo. Sli smo skozi Hofburg, kjer je esperantski muzej, tudi kočija je vredno omeniti. Pri znamenitosti Stefanovi katedrali smo se razdelili in s spremiščevalko sva si najprej pogasila žijo, nato pa se napotila v kongresne prostore. Tam se je v glavnih dvoranah

razvijal »avstrijski večer« z glasbenimi, pevskimi, plesnimi in godbenimi točkami, ki so navdušile navzoče.

Tretji dan so se začele seje, na skupščini so počastili spomin nedavno umrlega Mariborčana prof. R. Rakušek, ki je bil član mednarodne esperantske akademije.

Predvideni so tudi izleti, le žal se jih Ptujčana nisva mogla udeležiti. Kot smo izvedeli, je delegate jugoslovenskih esperantistov sprejela veleposlanik Mitja Vošnjak, ki ga zanima esperantsko gibanje v Jugoslaviji.

Zvečer se je spet izkazal

naš gostitelj in naju založil s pivom. Upam, da se mu bomo oddolžili, ko bo spet prišel v Ptuj. Vožnja je lepo potekala; Mariborčan, blvši vlakovodja, nas je zabaval. Pri Semmeringu nam je tolmačil vzpone in kazal serpentine ter sneg na gorju Rax. V Gradcu pa se nam je pridružil Beograjan, ki je imel pri Salzburgu prometno nesrečo, pa mlada Mariborčanka, ki se je vrnila iz Münchna. Kmalu smo bili v Mariboru in doma, kjer pravimo: VIVO ESPERANTO!

J. D.

ČRNA STATISTIKA

Samo v letih 1968 in 1969 se je v Jugoslaviji pri delu ponesečelo 1154 ljudi. Letno povečanje žrtev pri delu — zaradi lastne nepazljivosti ali zanemarjanja varnostnih ukrepov v podjetjih — znaša približno 500. Kot kaže statistika, je bilo lani smrtnih primerov manj (531) kot prejšnje leto (623). Na vrhu tega seznama je Srbija z 264 mrtvimi leta 1968 in 211 leta 1969. Sledi ji Hrvatska (137

in 125) zatem BiH (91 in 73), Slovenija (86 in 67), Makedonija (21 in 32) ter Crna gora (24 in 18).

Le v Sloveniji so v vseh občinah poskrbeli za inšpekcijsko službo pri delu. V ostalih republikah je drugače. Službe še niso uvedli, kot kažejo podatki zveznega sveta za delo, v 14 srbskih občinah, v 10 hrvatskih, v 8 občinah BiH, v 5 makedonskih in v eni črnogorski.

-d

Ta teden v naši bližnji zgodovini

14. avgusta 1941 — sta predsednik ZDA Roosevelt in premier Velike Britanije Churchill podpisala atlansko listino; s to deklaracijo sta vodstvo obeh velesil razglasili, da ne bosta priznali zakonitosti ozemeljskih sprememb brez svobodno izražene volje prizadetega naroda. Listina je razglasila tudi načelo o pravicah narodov, da si sami izbirajo obliko vladavine v svojih delelah.

1942 — so premočne italijanske sile začele obkrožati Kočevski Rog, kjer so bili CK KPS, glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, IO OF in bolnišnica 5. grupe odredov. Italijanske divizije so 17. avgusta dočakale sklenile oboroč nato začele preiskovati obkroženo ozemlje. Vodstveni organi osvobodilnega gibanja so prebili najhujšo nevarnost v spredno zgrajenih in zamaskiranih zakloniščih. 23. avgusta pa zapustili Rog in krenili proti Subi krajini. Sovražna ofenziva ni dosegla namena.

15. avgusta 1935 — je žandarmerija v Ljutomeru razbila Ijudskofrontno zborovanje. Zaupniki ptujskega okraja, Preklije in Prekmurja so sklenili organizirati na slednje 1. septembra.

1943 — je vodja britanske vojaške misije pri GS NOV in PO Slovenije major Williams M. Jones pozval vse bivše oficirje in belogradiste, da se pridružijo narednoco vobodenii vojski.

Inšpektorji so leta 1968 obiskali 46.309 delovnih organizacij in enot oziroma 32,8 odstotkov vseh. V teh kolektivih je bilo zaposlenih 1.723.000 ljudi. Lani so pregledali manj organizacij (36.620), le da je bilo v teh podjetjih zaposlenih več delavcev (1.850.000).

Zaradi nepravilnosti so vložili pri sodnikih za prekrške lani 5567 prijav, javnemu tăžilstvu 672, leta 1968 pa 6625 oz. 563 prijav.

Največ prijav se je nanašalo na kršitev predpisov o zaščiti pri delu v industriji in rudarstvu, sledi trgovina in gostinstvo, gradbeništvo itd.

Uspešnost inšpekcijskih služb torej ni najbolj zadovoljiva. Velikokrat je za to kriva služba sama, ne malokrat pa velike težave povzročijo delovne organizacije same, ki obidejo vse varnostne predpise. Izrečene kazni niso bile dovolj opozorilne, zato bi v prihodnje tudi ob tej plati zvezni inšpekcijski organi morali storiti kaj več, kajti število mrtvih pri delu je še vedno zaskrbljujoče.

-d

ci ne bodo sprejeli zahteve po novi kolektivni pogodbici.

20. avgust 1922 — je konferenca železničarskih zaupnikov iz Slovenije in delno iz Hrvaškega v Ljubljani sklenila, da se železničarji zedinijo v enoto strokovno organizacijo za vso Jugoslavijo.

1926 — je v Ljubljani začela izhajati Enotnost, legalno glasilo KP Jugoslavije za Slovenijo. Zastopala je takojko enotne delavske fronte po sklepih III. kongresa KPJ. Izhajala je do 8. marca 1929. Enotnost so urejali France Klopčič, Dušan Kermavner in Albert Hlebec.

Kmetijska šola Turnišče pri Ptaju

sprejme še nekaj dijakov v dvoletno poklicno šolo. Pekuk se začne 7. 9. 1970 ob 7.30. Na razpolago je še šest stipendij v znesku po 280—320 din mesečno.

Dijak, ki želi vstopiti v šolo, mora biti zdrav in mora imeti vsaj 7 razredov osnovne šole.

Vsa podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole vsak dan v soboto.

Ravnateljstvo

Tednik, vaš list

H. BERTY

Dekle z vlaka

Fulvio je šel mimo nje. Dobro je poznal ljudi, zato je vedel, da tak izraz, kakršen je njen, lahko pomeni samo globoko ljubezen ali pa silno sovraščvo. Žal pa je ni mogel še nadalje skrivati opazovati. Njegov vlak bo čez kakšno minuto odpeljal. Tedaj je opazil, kako se je dekla združnilo in potegnilo iz žepa velik revolver. Se sam ni vedel, kako se je znašel poleg nje. Njene oči so ga mirno gledale, ko je revolver spet spravljala v žep.

Tisti trenutek je lokomotiva zapiskala. Odrinila ga je in skočila v vlak, ki je odpeljal. Skočil je za njo in jo dohitel na hodniku.

— Kaj hočete? je zašepevala. Ce se me boste dotaknili, bom streljala.

— Nočem se prepirati z vami, rad bi vam pomagal.

— Pustite me pri miru. Ce vas ne bi bilo, bi bilo zdaj že vse končano...

— Kaj pa bi bilo končano? Stari ste dvajset let, torej ste petnajst let mlajši od mene, je nadaljeval Fulvio. Ali veste kaj sem počel v vaših letoh, ko sem se do ušes zaljubil v svojo tetu? Zbežal sem od hiše. Kmalu pa sem spoznal, da ljubezen ni ravno tako dolga in neozdravljiva bolezna. Ali me poslušate? Kako pa se pišete?

— To nima nobenega pomena...

— Poslušajte, vidim, da bi radi storili veliko napako, zaradi katere se boste kesali vse življenje. Želim, da bi se temu izognili. Povejte mi vse, potem boste morda spremeničili načrt.

Gledal je njen mladi lik in se spominjal sebe, ko je bil tudi sam tako zaljubljen. Ljubil je žensko, ker jo je prevzemala strast do drugega moškega...

— Zaman je vse to, je dejala. Vlak se bo ustavil, izstopili bomo. Ce ne bom mogla tega tukaj, bom počakala na drugo priložnost.

— Pojdive, nekaj bova pogledala, je nenadoma predlagala.

— Prav, tam ga bom vsaj našla. Toda težave boste imeli, ce me boste hoteli spremljati.

— Saj ne boste streljali. Pojdive!

Dekle je gledalo v vsak oddelok. V jedilnem vozu sta sedela drug nasproti drugemu. Kmalu je prišel on. Fulvio je to takoj opazil, tako zelo se je spačil njen obraz. Čeprav elegantno oblečen, je bil moški videti zelo star. Ko je zagledal dekla, jo je pozdravil in prisedel.

— Kakšno naključje, Adriana, je malomarno spregovorila.

— Zasledovala sem te! Ne boš prišel živ od tod.

— Ze veliko žensk mi je grozilo, se ji je smejal. Ven-

dar, pusti me zdaj, draga, da bom lahko v miru jedel...

— Poslušajte, je začel Fulvio.

— Ali je to tvoj priatelj? je vprašal moški.

— Ne, saj ga niti ne poznam, je odgovorila dekla. Zdaj pa mi daj ček, pa te ne bom več motila.

— Poslušaj, deklica, ne dejaj neumnosti zaradi tega starca, se je živčno vmesnil Fulvio, ki se mu je zdela ta pustolovščina že gnušna.

— Pazi, jaz se ne šalim, daj ček na mizo ali pa bom streljala.

Njen glas je bil odločen. Tako napeta je bila Adriana še lepša.

Moškemu se je začela tresti spodnja ustanica, verjetno je že čutil smrt poleg sebe. Ves je bil rumen, njegove gube so se še poglobile. Počasi je vzel denarnico in z drhtečo roko potegnil iz nje ček in ga položil na mizo. Adriana ga je pogledala in prijela z levo roko. Njena desnica se ni tačas niti premaknila. Vstała je in odšla v kupe. Fulvio je šel brez besed za njo.

Vstopil je v oddelok. Adriana se je vsa tresla, njene oči

pa so bile ena sama bolečina. Obrnila se je k njemu ko je vstopil.

— Moji mami je ukradel ček. To je vse, kar nam je ostalo od prodane hiše, je dejala, kot da govorita sama sebi. Dvajset let ji je izvabljalo denar, da bi ga zapravljalo v Monte Carlu...

— Toda... jaz sem mislil, da je to... nekaj drugega, je zajecjal Fulvio.

— Nekaj drugega, je vpravala, odprla okno in vrgla revolver ven. Saj morda niste mislili na ljubezen... Ta moški je moj oče.

Znova je začela drgetati. Sele zdaj se je Fulviu posvetilo. To je bila slabotna ženska, polna ljubezni in bolečine, ki je hotela storiti nekaj, kar je bilo močnejše od nje, da bi zavarovala mamo. V tej igri se je moralia boriti proti ničvrednemu očetu, ki pa je bil kljub temu njen oče. Vse tisto, kar se mu je prej zdelo strašno, je izginilo. Počasi se ji je približal, sedel k njej in jo objel.

— Morda je nesmiselno... v tako kratkem času... Vendan, zdi se mi, kot da sva že ves čas skupaj... Upam, da me boš vzljubila.

Njene velike oči, polne solza in presenečenja, so se dvigovale proti njemu. V njih je videl eno samo hvaležnost.

Zdravstvena postaja v Leskovcu je odprta

Dolgoletna želja prebivalcev Leskovca in okolice je uresničena

V nedeljo, 9. avgusta t. l. se je tudi naš kraj pridružil praznovanju ptujskega občinskega praznika: proslavljeni smo otvoritev zdravstvene postaje. To je bil za tukajšnje območje velik praznik, radostno doživetje in hvalevredna poteza. Zdravstvenega doma Ptuj, skupščine občine Ptuj in nekaterih podjetij in ustanov, kot so: Trgovsko podjetje Panonija, Kmetijski kombinat, Stavno-vansko podjetje in drugih, ki so doprinesli kakršnekoli delze na uresničitev te humana zadave.

Tega dne se je pred popoljem, v katerem bo delovala zdravstvena postaja, zbralno lepo število ljudi, ki so kljub slabemu vremenu vztrajali in pričakovali goste iz Ptuja, nakar se je pričela slavnost.

Predsednik KS Jože Bračič je pozdravil navzoče, med katerimi so bili dr. Jožica Suhačnik, v. d. direktorja Zdr. doma Ptuj, upravniki Zdr. doma Ptuj tovaris Sečlinšek, vodja reševalne postaje tov. Meglič, predstavnik SO Ptuj tov. Sprah in drugi.

Beseda je prevzela dr. Suhačnikova, ki je v izčrpnih besedah obrazložila pomen tega koraka za prebivalstvo Leskovca in okolice. Priznala je, da je bilo treba dolgo čakati na uresničitev te zamisli, ki se je rodila že pred dol-

gimi leti, le da so bile ovire zarad potreb drugod. Dala je smernice za delo zdravstvene postaje, ki bo začasno delovala vsak torek popoldne, po potrebi pa dvakrat tedensko. Zobozdravstveno ambulanto bodo odpri prihodnjem pomlad. Prerezala je vrvice in izročila prostore svojemu namenu.

Učenka 3. razreda Ivanka Bedrač ji je v znak hvaležnosti izročila šopek cvetja, za kar se je dr. Suhačnikova prisrno zahvalila.

Po svečani otvoritvi je krajevna skupnost s pomočjo vaščanov pripravila v čast povabljencev prijetno, pasivnemu kraju primerno zakusko. Pred odhodom gostov se je Jože Meško zahvalil za pridobitev, ki jo je dobil kraj tega dne ter zašelel gostom, naj bi jim postal Leskovec v prijetnem spominu.

Po odhodu gostov so se poslovili tudi starejši domačini, mlajša generacija pa je nadaljevala s proslavo.

Leskovec, nekam zapuščen, siromašen kraj v izrazito halškem predelu, je na periferiji ptujske občine, oddaljen 15, nekatere naselja pa celo 20 km od centra, je bil postopek zelo potreben. Vaščani so dolga leta dajali pobude za ustanovitev zdravstvene postaje. Končno so bile urešnice.

Ljubosumni otrok

Ljubosumnost je zelo močno čustvo. Tudi odrasli ga poznamo kot napačno pojmovanje ljubezni. Se bolj pa ljubosumnost doživljajo otroci. Ljubosumni so na primer na lepo oblekco svojega sovrstnika, na uspeh svojega tovariša pri igri, na svojega bratca, če dobi večji košček zavitka po kosilu itd.

Starejšim otrokom lahko doprovemo, da so neupravičeno ljubosumni, medtem ko mlajši tega ne razumejo. Oni želijo, da smo odrasli stalno pozorni do njih. Naše priviranje nič ne pomaga.

Otrok se ravna po tistem, kar vidi in kar s svojimi otroškimi merili ocenjuje. Če ga zradi ljubosumnosti kaznujemo, se njegov odnos do nas skalni ali pa se zapre vase in reagira z odporenje. Majhen otrok ne zna presoditi, kdaj mu odrasli želijo dobro, misli namreč, da ga nihče ne mara in da je njegova ljubosumnost upravičena.

Zavedati pa se moramo, da je čustvo ljubosumnosti med otroki normalen pojav. V otroškem kolektivu, še bolj pa v družini, razne okoliščine same od sebe privedejo do ljubosumnosti.

Znani so primeri, ko prav nepravilno ravnanje matere z otrokom, ko ima novorojenčka, povzroča razne poznejše konfliktne situacije med brati in sestrami. In starši se čudijo, kako je to mogoče, saj so imeli obo otroka enako radi: obema so nudili igrace, hrano, obleko. Toda to ni vse.

Dobro je, da otroka že po prej pripravimo na to, da bo dobil bratca ali sestrico. Počutil se bo zelo osamljenega in pri zadetega, če ga bomo postavili pred dejstvo, ko bomo prinesli novorojenčka iz porodnišnice. Pripravo na ta dogodek je potrebno izvršiti nekaj mesecev poprej. Otro-

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ, OBRAT TEHNOSERVIS, PTUJ

išči več sodelavev in objavlja razpis naslednjih

prostih delovnih mest:

KOMERCIALISTA

Pogoji: srednja komercialna šola ali srednja tehnična šola s komercialno prakso.

VEČ AVTOMEHANIKOV ZA TOVORNA IN OSOBNA VOZILA

VEČ KV KLJUČAVNIČARJEV KOVINOREZKARJA Z DALJŠO DELOVNO PRAKSO.

Prednost imajo kandidati z daljšo delovno dobo in prakso ter z odsluženo vojašino.

Prošnje z ustreznimi dokazili o kvalifikaciji sprejemata »TEHNOSERVIS«, Ptuj.

Človeštvo v ogledalu številk

Združeni narodi so spet objavili svoj letopis, ki na 770 straneh prinaša najrazličnejše podatke o razvoju na svetu. Ti podatki sicer niso najnovješi, vendar kljub temu posredujejo zanimivo sliko o današnjem človeštvu, ki mu — kakor prihaja do izraza tudi v mnogih drugih podobnih analizah in prognozah — grozi demografika eksplozija. Iz tega letopisa je namreč razvidno, da se je svetovno prebivalstvo samo v letu 1968 povečalo za 63 milijonov ljudi. Ce se bo prirodnji prirastek svetovnega prebivalstva večal za 1,9 % na leto, kot beležijo statistični podatki zadnjih let, se bo število ljudi na naši Zemlji do leta 2009 podvojilo. Leta 1968 je živel na naši Zemljji 3.483.000.000 ljudi, torej bi imel naš planet v začetku prihodnjega tisočletja že najmanj 7 milijard prebivalcev.

Se hitreje kot svetovno prebivalstvo pa narašča na svetu proizvodnja. V zadnjih 20 letih, ko se je število prebivalstva povečalo za 1,5-krat, se je proizvodnja skoraj potrojila. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da porast proizvodnje ni povsod enako velik, predvsem pa gospodarstvo nima v vseh delih sveta enako izhodišče, kar v resnicu pomeni, da je na svetu kljub velikemu porastu dobrin še vedno dovolj pomanjkanja in celo lakote.

Pridelek kmetijstva se je od leta 1952 do konca lanskega leta povečal v Evropi, Južni Ameriki in Afriki za 1,6-krat, v Združenih državah Amerike in v Kanadi za 1,3-krat, v Aziji za 1,7-krat, v Avstraliji za 1,8-krat in v Sovjetski zvezi celo za 2,2-krat. Industrijska proizvodnja se je v razdobju od 1950 do 1968 povečala v Sovjetski zvezi za šestkrat, v Južni Ameriki, Avstraliji in Evropi za 2,7-krat, v Združenih državah Amerike pa za 2,2-krat; pri tem pa je treba upoštevati, da gre veliko povečanje proizvodnje ponekod na račun nizke prejšnje ravni.

Vsekakor je iz gornjih podatkov mogoče sklepiti, da se živilenska raven na svetu dviga. V ta okvir spada tudi tako imenovani stanovanjski standard, glede katerega je — seveda v primerjavi s prejšnjim stanjem — največji korak napravila Sovjetska zveza, kjer gradijo po 2,2 milijona stanovanj na leto. V Ameriki gradijo na leto 1,5 milijona in na Japonskem 1,2 milijona stanovanj. Za enajst evropskih držav statistika ugotavlja, da je le ena tretjina stanovanj opremljenih s kopalnicami ali vsaj drho. Avtomobilov ima največ seveda Amerika, na katero jih odpade 83,2 milijona. V Evropi vodi Francija, ki ima 11,5 milijona avtomobilov, pred Zadnino Nemčijo z 11,3 milijona vozili.

O razvoju in kulturni ravni posameznega naroda ali države daje zelo zgovorno sliko odnos do knjige. Po statističnih podatkih, ki jih objavlja letopis OZN, je leta 1968 izšlo na svetu okoli 500.000 različnih knjig. Največ knjig izide povprečno v Sovjetski zvezzi, kjer je knjižna proizvodnja omenjene-

ga leta znašala 75.000 naslovov. Na drugem mestu je bila Amerika z 59.000 naslovovi, v Veliki Britaniji jih je izšlo nekaj nad 31.000, v Zahodni Nemčiji 30.000 in v Španiji 20.000, med velike sile na tem področju pa je spadala tudi že Francija, ki je leta 1968 izdala 19.000 različnih knjig.

In za konec še nekaj številk o časopisih: najraje bero časopise Svedi, kjer pride na 1000 prebivalcev 518 izvodov časopisov, v Hongkongu 493, na Japonskem 492, v Veliki Britaniji 488, v Luxemburgu 477 in v Franciji 251 izvodov; največ dnevno naklado časopisov pa je zabeležila Sovjetska zveza, kjer dnevno prodaja 72,47 milijona izvodov, medtem ko jih v Ameriki prodajo 61,56 milijona in v Veliki Britaniji 26,7 milijona.

GALERIJA SUPERLATIVOV

V svetu vladajo sami superlativi. Vedno si želimo najboljše, najlepše, najcenejše, najnovejše ali pa najstarejše. Na kratko si oglejmo nekaj teh presežnikov:

NAJVEČJI človek je meril 2,70 metra! Živel je v ZDA ter umrl v 21. letu starosti.

NAJVEČJA ženska na svetu je bila Mariana Wehle, ki je merila v višino 2,55 metra. Tudi ta je moralna umreti mlaša. Bilo ji je komaj 17 let.

NAJMANJŠI pritlikavec je bil Walter Böhning, ki je meril le 58 cm. Dočakal je 48 let. Umrl v Berlinu leta 1955 leta.

NAJVEČ otrok je baje rodila Rusinja Vasileti, ki je v 27 porodih rodila kar 69 otrok. Stirikrat četvorčke, sedemkrat trojčke, šestnajstkrat pa dvojčke.

NAJVEČKRAT je bil oče po nekaterih podatkih iz leta 1812 perzijski šah Fat Ali, katerega je klicalo za oceta kar 560 hčera in 154 sinov.

NAJTEŽJI novorojenček je tehtal nekaj nad 10 kg. Rodil se je v Kanadi 1879 leta.

NAJDALJSO brado na svetu je nosil neki norveški priseljenec v ZDA leta 1912. Bi-

KDAJ IN KJE LAHKO KADIMO

Ceprav je kajenje danes zelo razširjeno med moškimi in ženskami, tudi pri kajenju ne gre brez pravil olike. Tako ni ravno prav, če zlasti ženska kadi na cesti. Sicer pa velja, da ženska lahko kadjo povsod tam, kjer je dovoljeno vedenje, tudi varnostni predpisi terjajo, da so kadilci disciplinirani. Dalje je nespodobno kaditi v spalnici, kjer spi več ljudi, ker ne vemo, ali so vsi kadilci ali ne, in ker je kajenje v takem prostoru zdravju škodljivo. Olikan človek tudi doma v svoji spalnici ne kadja. Duh po tobaku se tako zajeda v posteljnino in oblike, v zavesi in preproge, da se ni mogoče nikoli temeljito prezračiti.

Cetudi smo v prostoru, kjer je dovoljeno kaditi, ni odveč, če smo obzirni do slabotnih in obolelih. Nedostojno je celo v restavraciji, če sedimo za isto mizo s tujim človekom in prižgano cigaro, to, ko on je. Zelo neolikano je, kdor z desnico nosi hrano k ustom, v levici pa drži gorčo cigaro. Če pa v večjih premorih med serviranjem posameznih jedi gostitelj prižge cigaret, je to dovoljeno tudi gostu.

Ne smemo kaditi v čakalnicu pri zdravniku, v otroških in bolniških sobah, v muzeju, na koncertu, v gledališču, v galeriji, kar je tre-

la je dolga kar tri metre in pol!

NAJVEČKRAT je bil operiran Lionel de Witt, ki je pri Alemanu stopil na mino; na operacijski mizi se je znašel kar 410-krat!

NAJHITREJŠI politični govornik je bil predsednik ZDA John F. Kennedy. Njegov rekord, ki ga je dosegel leta 1961 je 327 besed na minuto!

NAJVEČJA žival, ki je kdajkoli živel na zemlji ni bil kakšen dinozaver ampak modri kit. Dolžina do 330 metrov in teža do 130 ton!

NAJTEŽJI dragi kamen, ki so ga našli leta 1912 v Braziliji, je bil akvamarin in je tehtal skoraj 200 kg.

NAJVITKEJŠA med vsemi ženami sveta, bi naj bila vsekatkor Katarina Medici (1519–1589), okoli pasu je merila la 33 centimetrov, če seveda lahko verjamemo zgodovini.

Morda še zapišimo, da rastejo največja drevesa v Avstraliji, ki se imenujejo avkaliptusi ter zrastejo do višine 155 metrov, da o obsegu niti ne govorimo, ter se najbrž nobena slovenska lipa ne more kosati z njimi.

Montažno podjetje »Elektrovinara«, Ptuj, Zadružni trg 8

razpisuje

2 prosti delovni mesti skupinovedje centralne kurjave

Pogoji: da ima VKV ali KV strokovno izobrazbo in potrebo prakso.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene prijave pošljite na naslov: Montažno podjetje »ELEKTROVINAR«, Ptuj!

Rok prijave velja do zasedbe delovnega mesta.

kogar, ki bi kadil, se bo premagal in počakal. Prav tako je treba biti obzirem do gosta, ki vas obiše, ko ravno kadite; cigareto odložite na pepelnik, in ko ste gosta prissili za dovoljenje, ali mu ponudite cigareto, lahko kadite dalje.

Olikan moški v spremstvu ženske ne bo kadil.

Ce ste na obisku in vam ponudijo cigaret, jo vladljivo odklonite ali pa vzemite in se vladljivo zahvalite. Ce vam ponudijo močnejšo cigareteto kot ste je vajeni, se zahvalite in vprašajte, če smete kaditi svoje cigarete, ker so lažje. Od ponujenih cigar ali cigaret ne vzemite več kot eno. Ce gostitelj ponudi gostu cigarete, naj ne pozabi tudi na pepelnik. Kdor ponudi cigarete ali cigare, odpre celo škatlo oziroma tobačno.

S cigaro ali pipo v ustih ni olikano govoriti. Preden spregovorimo, vzemimo cigaret iz ust. Prav tako je neolikano pozdravljati z roko, v kateri držimo gorečo cigaret.

Kdor ne pozna toliko olike, da ne ve, da s prižgano cigareteto ne sme vstopiti v stanovanje, ne v pisarno, mu lahko to za zmeraj prepričljivo poveste. Naj počaka pre vrat, dokler ne pokazi do kraja ali ne ugasne cigaret. To je pravica vsakega dostojnega človeka.

Gost, ki pride na obisk, bo s hitrim pogledom takoj opazil, ali je v sobi pepelnik ali ga ni. In ce je redek gost in ve, da v stanovanju ni

Tudi mokra brisača pomaga, če jo obesimo v sobi, le da jo je treba večkrat izprati in iztisniti vodo iz nje.

KOMARJE

preženemo iz stanovanja, če poškropimo stene in stropne v bližini 20 do 30 cm s 25 odst. raztopino DDT ali pepeina. Poškropljena površina ostane strupena za komarje in drug mrčes več mesecov.

LESNE ČRVE

opazimo po žagovini podobni črvojedini, ki se vsipa iz luknjic v lesu. V te je treba vbrizgati bencin ali žveplov vodik, ali tudi emulzijo DDT. Delo je zamudno, vendar pomaga. Luknjice zamašimo z mizarškim klejem ali z voskom. Mrčes pogine, ker mu zmanjka zraka. Nujuspejne je ciklonizacija, ki jo tudi za uničevanje stenic uporabljamo z največjim uspehom.

JAJCA

prav dobro spravimo za nekaj mesecev, če jih za trenutek potopimo v vrelo vodo, hladne zavijemo v časopisni papir, in zložimo v zaboček.

Podobno jih konzerviramo, če jih namažemo z 0,5 odst. salicilnim mazilom, ki nam škatljivo in shranimo na hladnakomerno namazana jajca zavijemo v papir, zložimo v škatlo in shranimo na hladnem.

PREŽIHOV VORANC

Pljunek smrti

Kolona dva tisoč ljudi se je počasi pomikala s kolodvora proti taborišču. Dva tisoč kandidatov plinske kamre, dva tisoč »muzelmanov«... Tesno, nepriajazno mesto se je vleklo ob cesti in komaj se je cesta zrinila skozenj. Nad dolino in nad mestom je sijalo rumeno, zimsko sonce, ki ni dajalo nobene topote. Mrzel veter je vlekel ob široki reki; dolina je bila kakor ledena struga. To tihomrtvaško kolono so na kolodvoru izbruhali iz sebe živinski vagoni. Bruhanje je trajalo dve ur. Ko so bili vagoni prazni, je pred vsakim vagonom ležal stog mrljev, naloženih kakor drava, z navzdol visečimi glavami in odprtimi ustmi. Kolodvor so napolnili divji glasovi:

»Los, los, los...«

Vmes so padali streli.

Kljub temu je bruhanje vagonov in nakladanje stogov pred njim trajalo dve uri.

»Mathausen« se blesti na postaji napis v zimskem soncu.

Mrlji, ki niso obležali na stogih na peronu in ki so še hodili po dveh nogah, so se začeli v peterostopih pomikati skozi mesto proti taborišču. Stiri dni so bilj zgneteni po sto dvajset v vagonih, na katerih je bilo napisano z belo kredo: »40 ljudi ali 6 konjev. Ko so izstopili, so bili pijani od zraka, od svetlobe in od slabosti. Opotekali so se po peronu in se le z veliko muko držali v peterostopih.

»Los...!« je zadonelo povelje od spredaj.

Sprevod se je pomaknil na cesto, tu je bil veliko daljši kakor na peronu. Dva tisoč zebastih postav se je komaj pomikalo po trdi cesti. Nekateri muzelmani niso imeli zebastih plaščev in so bili odeti v tanke črnkaste in zamazane koce. Bili so podobni strahovom, ki se klatijo na pokopalniščih. Pri glavi sprevoda je korakala SS-komanda z normalnim korakom, vendar sprevod temu korakanju ni mogel slediti. Na več mestih se je sprevod pretrgal in se podaljšal proti repu procesije. Nekaj strahov se je sesedlo takoj pri prvih hišah, mnogo drugih strahov in zeber je omahovalo iz sprevoda na vse strani in iskalo zavetja ob hišnih zidovih in ob prostorih kraj ceste. Toda usoda se je nad temi takoj maščevala. Esesovci, ki so ob straneh delali špalir, so potegnili palice, pendreke in puške. Ko so jih zaviti, je donelo, ko da bi tolki po prazni posodi.

»Los, los, los...!« je vpil špalir.

Tu in tam se je kakšen strah, ki je prehudo dobil po lobanji, onemogel zgrudil na tla. Bil je izgubljen, zakaj

vojak iz špalirja bi ga tako dolgo tolkel po glavi, da bi ga ubil, toda priskočili so zebasti ljudje iz peterostopa, ga potegnili v vrste in ga tirali dalje. Strah je še živel dalje, korakal je, vendar je bila njegova pamet mrtva.

To se že godi od postaje dalje.

»Kako daleč je še do taborišča...?«

»Pet kilometrov...« Le oči mrljev izprašujejo in odgovarjajo, ker govoriti ne sme nihče.

Pet kilometrov. Procesija pijanih strahov se zamaja. Kdo bo prišel živ tja? Taborišče je sedaj rešitev v daljavi. Ali barake ali plinska kamra, ali krematorij, ali kar kolik že, je sedaj za strahove rešitev mučeništva.

»Los, los, los...!«

Mestece ob cesti je mrtvo. Z nemimi okni spreminja dolgi sprevod po svoji glavnici. Nič novega ni današnji sprevod za to mestece. Kdo ve, koliko takih sprevodov je že šlo skozenj. Mathausen živi v sencah taboriščnih zidov, ki jih je dal postaviti Hitler leta 1938, potem ko je »osvobobil« Avstrijo. Včasih pritinsne zračni tlak iz višine na sotesko, in takrat smrdi med hišami po človeškem mesu. V kotlinah granitnih kamnolomov se ta duh vlači po cele dnevi.

All te dolgočasne, tesne ceste ne bo nikdar konec? Teh oglatih, masivnih hiš z ok-

vanimi durmi in majhnimi okni? Saj se vendar te hiše vlečejo že nekaj kilometrov. Kje je vendar taborišče? Ni ga še videti, pred kolono na ovinku so še zmerom iste dolgočasne hiše. Kolona koraka nekoliko krepleje. Strahovi so se navadili gibati se in hodoči, in le redko omahne kdo iz kolone. Takoj ga brezobzirni sunki iztrezno in potisnejo nazaj v vrsto. Nekdo zahtiji:

»Meni je vseeno, bolan sem...«

Dva tovariša ga morata, tako da ga zgrabita pod pazduho in vlečeta naprej, kar prisiliti, da živi dalje. Glava mu pri tem maha kakor posušena sončnica na njivi. Kljub tovariški pomoči se zgodi, da tu in tam kdo zaostane in se zgrudi iz vrste na cesto, preden ga utegnejo tovariške roke zgrabiti. Potem ga najde esesovec in začne mlatiti po njem. Ni treba mnogo udarcev, da omedli. Potem zaostane tak mrlji za kolono, kjer je svojo življenjsko pot končal že na cesti. Za kolono bo prišla posebna ekipa jetnikov, ki bo take kupe pobrala in jih na svojih ramah znosila v krematorij.

Cim dalje od postaje so, tem huje divja špalir. Čudno je, da se na civilno prebivalstvo mesta prav nič ne ozrajo. Redki pešci gredo mimo sprevoda in hitrih korakov izginjajo med hišami. V temen prehodu dva esesovca bijeta starega moža, ki ima na sebi temno sivo odejo, dokler se ne zruši na tla. Dva tovariša ga potegneta v vrsto in ga rešita. Civilist mora stati in čakati, da je cesta prosta. Takrat se eden tisti

esesovcev, ki sta ga bila, nagnas zakrohoče, ko da bi se rad oprostil:

»To je bil samo Žid...«

Podoba je bila, ko da se civilno prebivalstvo skriva pred temi sprevodi. Mogoče niso nacisti in se jim tako postopanje z ljudmi gabi? Mogoče imajo ukaz, zapirati okna in vrata?

Kolona se pomika dalje. Tam na koncu hiš se vidi pole. Torej bo mesta le konec, potem pride polje in potem se začno granitni kamnolomi taborišča.

Po cesti se vali vozeli, ki se je napravil sredi kolone.

Vsek peterostop vlači s seboj kakega onemoglega tovariša, da bi ne poginil sred poti. Njihova trupla ne kažejo nobenega življenja več, vendar jih tovariši z zadnjimi močmi vlečejo navkreber. Vozel se ravno pomika mimo enonadstropne hiše. V pritličju je odprto okno in sonce si je skozi razmaknjene zaves. Med zavesami stoji mlada, lepa ženska, ki si ogleduje kolono. Njene ustnice so stisnjene, da so tanke kot črta. Njene oči so polzaprite. Tako stoji nepremično in gleda na kolono pod seboj.

Medtem ko strmi na kolono, drži na golih prsih majhen otroka in ga doji. Njena prikazen je tako materinska, lepa, da jo vidijo celo oči utrujenih polživih jetnikov, ki se ozirajo na okno. Njene tanke stisnjene ustnice se v okviru zaves komaj opazijo.

Nenadoma pa se njene ušnice zaokrožijo, iz ust se zloči velik pljunek, ki ga žiska v velikem loku izkriva na cestno kolono. Pljunek pada na lice nezavestnemu ljudniku, ki ga neki peterostop nese med hišami.

Za plunkom se zasliši glad poln sovraštva, skoraj neteveski glas:

»Fej... Postreliti bi vam morali vse skupaj... Saj ne...!«

Pri tem divjem izbruhi mlade ženske se njene predkomaj vidno zganejo, otroček pa nemotenno sesa dal. Potem se ženska s studom brane od okna in izgine v nubi...

Peterostop za peterostop koraka mimo okna. Peterostop, ki ga je zadel pljun, se zgane in malo manjka, se ne zruši na tlak. Pljun je hujši kakor gorjača, ki esesovec iz špalirja spušča v vrsto. Bledi obraz dobri mrljški odsev. Cloveške seče, ki gredo mimo hiše, prenesejo sovraštva, ki prišlo z okna.

Iz špalirja zadonijo hrščeci glasovi:

»Los, los, los...!« Palice in biči zaživžgajo zraku.

— — — To je bilo poznam leta 1945, malo pred koncem fašizma.

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 28. aprila

RAK
od 23. junija
do 22. julija

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

ŠIK
od 21. aprila
do 28. maja

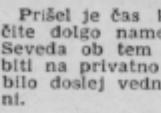
LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

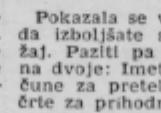
SKURPIJON
od 23. oktobra
do 22. novembra

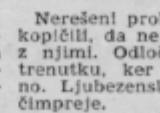
VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

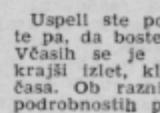
OVOJČIKA
od 21. maja
do 22. junija

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. septembra

STRELEC
od 23. nov.
do 20. dec.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marca

Potem, ko ste okreplili poklicni vpliv, bi bilo dobro, če uredite tudi postranske zadave. Velikodusni ste do prijateljev in nič slabega ni v tem. Dobro se z dobrim враča.

Dobili ste svojo priložnost in dodobra jo izkoristite. Spregovorite o stvarih, ki so vam že dolgo ležale na srcu. V ljubezni ne bo veliko novega, bo pa prijetno.

Bodite bolj uvidevni in ne napihujte se ob vsaki priložnosti. Ne bi bilo prav če bi svoje sposobnosti vložili na nepravem mestu. Za ljubezen pa odgovarjate tudi vi.

Občutek, da ste vsem odveč, je neupravičen. Pomislite na tisto osebo, ki hrepent po snidenju vam. Malce več časa si vzmetite za osebne zadave, ki jih preveč zanemariate.

Nerodnež

Profesor Vajhselbaum je vedno izredno logično mislil. Nekega dne je ravno premislijeval o tem, kaj bi storil v primeru potresa, ko se je zatekel v neko gospo, ki je šla s starejšim gospodom mimo kavarne »Union«.

»Neroda!« je dejal damin spremjevalec z glasom, ki je pač primeren za take vzdevke.

Gospod profesor Vajhselbaum se ni zmedel niti za hip.

»Ponovite, prosim, še enkrat, ni izključeno, da nisem prav slišal!«

»Dejal sem, da ste neroda.« »Dobro!« je dejal profesor. »Vi torej trdite, da sem neroda. Z drugimi besedami: menite, da sem zagrešil neko nerodnost. Nerodnost je nevredna lastnost, vredna prezira. Kdor pa je vreden prezira, se ga gleda od zgoraj navzdol. Ce pa se nekoga gleda zviška, je tisti človek spodaj. Vi torej menite, da sem bitje na nižji stopnji kulturne. Jaz pa sem zaradi tega užaljen in vas bom tožil zaradi žalitve časti. Za prijavo pa moram zvedeti vaše ime. Kje je tu kakšen policaj? Zdaj se še smejeti? No, prav.

Medtem ko so se okoli njiju začeli zbirati ljudje, psi, vozovi, tramvaji in otroški vozički, je profesor le nekako izvedel za ime svojega nasprotnika. Zvečer je zadovoljen sedel za mizo in si sestavil logičen ter sistematičen načrt za naslednji dan:

Vstal bom ob sedmih. Zajtrkoval bom ob osmih. Ob devetih bom začel brati časopise. Ob desetih bom zapustil hišo in odšel v kavarno. Ob desetih in petinajst bom zaprosil za spisek odvetnikov. Ob enajstih bom izbral tistega, ki ima pisarno v bližini kavarne. Ob enajstih in deset minut bom plačal račun. Ob enajstih in enajst minut bom vstal in odšel k advokatu. Med pol enajsto in pol dvanajsto bom oddal prijavo. Povratek domov, kosišlo in počitek.

Drugi dan je izpeljal načrt do najmanjše podrobnosti.

Komaj teden dni pozneje se je znašel na zatožni klopi trgovca Kadlek, ki se je zagovarjal zaradi žalitve časti.

Njegov branilec je predlagal poravnano. Profesor Vajhselbaum je predlog odločno zavrnil.

Profesor Vajhselbaum je prinesel s seboj več dokumentov, iz katerih je bilo razvidno, da beseda »neroda« lahko pomeni tudi norčevanje iz neke določene osebe.

»Gospod sodnik!« je dejal profesor, »dovolj je, če se poglobite v zgodovino nemško-francoske vojne. Po bitki pri Sedanu so naenkrat imenovali francoskega generala Macmahona — nerodnež. Posledica tega je bila, da so generala postavili pred

vojno sodišče. Obsodili so ga na smrt in ga pozneje amnestirali. Vendar pa jaz tukaj ne govorim o amnestiji, mar več o možnosti ustrelitve. Iz vsega izhaja logičen zaključek: vi ste nerodnež, moral bi vas ustreliti. Torej mi je gospod Kadlek pretil z ustrelitvijo! Zategadelj zahtevam, da se obtožnica proti njemu razširi na... nevarno grožnjo. Na strani 189 Tolstojevega romana »Ana Karenina« je opisan naslednji primor: neki sluga je zlil krožnik juhe eni izmed gostij na obliko. In kako je reagirala damska? Vzkliknila je: »Neroda!«

Vsi so se začeli smejeti, nekateri tudi zgražati. Na slugo se je zvalila peza prezira, damina oblike pa je bila uničena. Od jeze je kar joka. Slugo so potem odpustili in postal je izgubljen človek. Jaz pa prilagam pismeno potrdilo doktorja Pokornega s Hradčanov, da jaz nisem noben izgubljen človek ter da sem telesno kakor duševno popolnoma zdrav... Vendar, vrnimo se k zadavi. V Sparti so nerodnež utopili, sami besedi »neroda« pa se je reklo »kinokafos«, kar bi danes pomenilo »pasja glava«.

O tem se lahko prepričate v knjigi profesorja Karla »Zgodovina za srednješolce«. Prilagam tudi svojo fotografijo in izjavo strokovnjaka v estetiki profesorja Martena, ki se glasi: »Profesor Vajhselbaum, ki mi ga je predstavil doktor Pokorný, je normalno raščen mož intelli-

gentne zunanjosti. Njegovo poreklo je mešanica germane rase z blagim slovenskim navdihom.«... Vendar, vrnimo se k zadavi! Ko sem imel osem let, sem nekoč odšel od doma v novi obliki, spustil sem se po stopnišči ograji in na koncu se mi je oblike nataknila na neki klin, da sem obvisel. Ko je na moj jok priletela mama, mi je dejala: »Ti nerodnež mali! Res, prav tako mi je rekla... ti nerodnež mali. Osmešila me je pred otroki, ki so se medtem zbrali in se mi smejavlj.

Ob zadnjih besedah pa je profesor Vajhselbaum prebedel. Nekaj časa je molčal, potem pa se je obrnil k trgovcu Kadlek ter mu z odločnim glasom dejal:

»Dejansko ste imeli prav. Ce sem kot osemletni fantek bil majhen nerodnež, potem je logično, da sem pri osem inštiridesetih letih velik nerodnež. Umikam tožbo in se vam opravičujem!«

Potem je zadovoljen zapustil sodno dvorano. Doma je v svojo beležnico življenjskih spoznanj zapisał sledečo formulo:

Osem let — majhen nerodnež,

48 let — velik nerodnež.

Tednik, vaš list

Rezervirano za Lujzeka

DOBER DEN, DROGI PRLEKI NO FSA REZERVIRANA ZLOHTA Z MOJEGA REZERVIRANEGA KOTA!

Joj, pret tak mo začaja kaj norega ali pa pametnega čekevati, se moren najprez praf lepo Micič iz Prlekije zahvoliti, ki mi je poslala za godovno eno lepo ružico notri v koverta zamotano. Ja, skoro sen se na ves glos razjoka, tak sen ba žalosten, ke se je edino una na mene spušnila na Lujzovo. Seveda pa mi je poleg tiste ružice poslala še spremno pismo, v keren je napisala:

SPOSTOVONI NO LEPO POZDROVLENI LUJZEK!

Pred krotkin si meja godovno, pa sem vidla, ke ti še niše neje nič povoša, zato ti te jas čestitan no ti želin fse najbojše. Želin, da bi še taužn let živeja, da bi te Mica rada mela, da bi, da bi...

Zodjči si neke pisa, ke boš ša na dopust na morje. Ježeš pje, tebi še se tak dobro godt, ti še lehko fsaj o morji sejaš, kaj pa mi, bogi revereži, ki se samo s kmetijstvom živimo? Kdo pri samemi vragi, de nan da peneze, ke mo si lehko tüdi mi v morji r... i namakali. Kruci fiks, še žobje mlake so nan od vročine vsehnole, tak ke človek sploh nema nikokšne prilike, ke bi se fsaj pošteno vrnija. No ja, naj bo tak ali drgačik, mija toga nema mogla spremeniti. Ce boš ša na morje, se dobro mej no le pasko mej, ke te nede koka dvonožna ščukica požvekala. Veš Lujs, jas ti predlogan, ke lehko prideš tudi k nan domu. Veš na na-

ših jivah no travnikih glih tak vročo sunce sije kak ob morski obali pa še neke haska nan lehko narediš. Zato boš doba fsoki den lepo jūžno pa še pul litra šmarnice — to je pač odvisno od tvojege delovnega učinka. Mislin si ali, ke se preveč ne bi prešila, saj že pregovor provi: »Kera krava se zlo dere, ma malo mleka.«

Lujs ne zameri mi, malo sen ti tak boj odkrito napisala, pa kaj češ, če pa je tak na celi stvori.

Tebe no fse tvoje sodelavce pri Tedniku lepo pozdravljan.

Micka iz Prlekije

POZDROVLENA MICIKA!

Veš, zaj man že tejko Micič, ke sploh več ne ven, kera je ta prova, kera je ta leva, no kera je ta sredinska. Micka iz Prlekije, Prleška Micka te pa še moja ta stora Mica — toto ali najboj dobro poznan. Jas van predlogan, ke je najbojše, če se enkrat negi fkup na enen privatnen sestankl dobimo, ke mo vedli, kdo kumi kaj je, no keri ma kerega boj rad. No, saj vete, poleg resnice, mora tüdi malo heca biti. Vseeno pa si mislin, kaj bi moja Mica rekla, če bi vidla, ke ma kokšno konkurenco. Una je pač trdno prepričana, ke je una za mene edina ženska na svetu no da sen tudi jas tokega mišteja. No nafsezodjo pa je resen tak. Zaj so tak tote zlate poroke v modi pa sma si tüdi mija z Mico gučala, ke ma za tri leta toto ceremonijo naštimala. Lepo je, če se človek po 50 letih zakonskega jorma drgoč pred matičaron sladko kusne tak, ke te pri sreči no na ta malen prsti na nogi zasrbi. Te pa še lepi šopek ružic no tista nagroda, ki jo do ptujska občina. To pa še neje fse — človek nafsezodjo še v cajtnej pride. Tan ti napišejo kak sta se celo živleje rada mela, če glih sta se najmeje 25 let z ročicami okoli voglof nagašala. Tak je pač, ke se človek po tak dugen zokonsken živleji rad malo lepši naredi, kak v resnici je. Fse lepo pa ostone duže v spominu, kak tiste bridke no grenke zakonske vüre.

No Miciča, še enkrat se ti čutin dužen, ke se ti praf lepo zahvolin za tvojo čestitko ob mojen godovnem dnevi. Veš tista ružica, ki si jo priložila v pismo, je tak lepo dišala, ke jo je še moja Mica povohnola — te pa jo je iz lubosumja tak v kot zabrisala, ke se je proh skoda po celi sobi.

Miciča, napiši še mi kaj lepega. Lepo te pozdrovlan no ti sporočan, ke s tistin sunčajom na vaših jivah no travnikih nedje nič. Veš, dohtar mi je tak kak tudi drugin moje sorte ftičon prepoveda sunčeje na jivah no travnikih. Veš to je baje joko nevarna zadeva.

Lepo pozdrovleni.
Vaš Lujzek.

KREDITNA BANKA PTUJ in KREDITNA BANKA MARIBOR

razpisjeta

XXI. NAGRADNI NATEČAJ ZA VLAGATELJE HRANILNIH VLOG

Razpisani nagradni natečaj velja od 1. julija do 31. oktobra t. l. Za vlagatelje sta banki pripravili 180 praktičnih nagrad in 2 osebna avtomobila.

Tudi po tem natečaju bodo vsi vlagatelji vezanih vlog zavarovani za vse primere nezgod. Pravico do žrebanja si bo pridobil vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. oktobra t. l. vezano vlogo najmanj 1000 din na hranišču ali deviznem računu.

KREDITNA BANKA PTUJ in MARIBOR nagrajujeta svoje varčevalce najbolje.

